

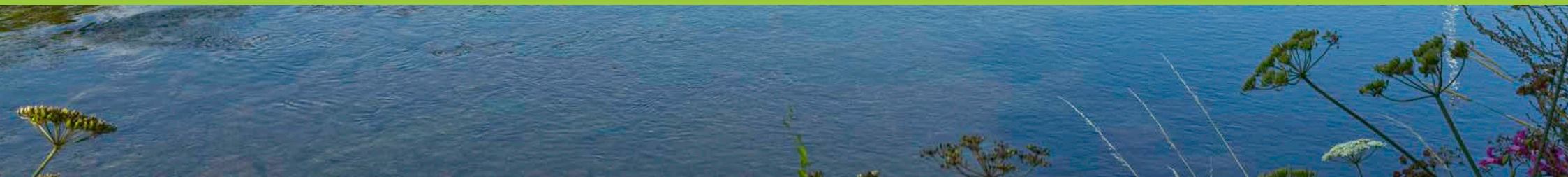

GIG
CYMRU
NHS
WALES

Bwrdd Iechyd
Addysgu Powys
Powys Teaching
Health Board

Datganiad Ansawdd Blynyddol 2019 / 20

Tabl Cynnwys

Cyflwyniad.....	2
Cadw'n Iach	7
Gofal Diogel	13
Gofal Effeithiol.....	21
Gofal Amserol.....	42
Gofal Unigol.....	47
Staff ac Adnoddau.....	61
Edrych Ymlaen	66

Cyflwyniad

Pleser o'r mwyaf yw cyflwyno ein Datganiad Ansawdd Blynyddol ar gyfer 2019-2020. Mae a wnelo'r datganiad ag ansawdd y gwasanaethau y mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn eu darparu, gan gydnabod mai ein pwrpas yw helpu i wella iechyd a llesiant pobl Powys a sicrhau a darparu gwasanaethau gofal iechyd rhagorol.

Mae ansawdd wedi'i ddiffinio fel arwyddair yn y GIG ac mae'n ddisgwyliad amlwg yn '*Cymru Iachach: Ein Cynllun Iechyd a Gofal Cymdeithasol*' (Llywodraeth Cymru, 2018). Pwysleisir sut y mae'n rhaid i'n Cynlluniau Tymor Canolig Integredig barhau i adeiladu ar y cyfleoedd y mae 'Cymru Iachach' yn eu cyflwyno a dangos dull gwirioneddol integredig o gynllunio sy'n cysylltu angen y boblogaeth leol ag ansawdd, cyflenwi a deilliannau gwasanaeth, gan sicrhau ansawdd a diogelwch ar draws yr holl wasanaethau. Yr unig ffordd i fynd i'r afael â rhai o'r heriau y mae'r GIG yn eu hwynebu yw gwneud hynny'n gynaliadwy trwy drawsnewid a chydweithredu ac, fel cyrff cyhoeddus, mae gennym ni rôl, ar y cyd ac yn unigol, i ymateb i'r cylch gwaith ehangach o fewn Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol.

Trwy Strategaeth Iechyd a Gofal Powys, sef 'Powys Iach a Gofalgar', rydyn ni wedi gwneud ymrwymiad clir i wasanaethau o ansawdd uchel a phrofiad positif i gleifion a dinasyddion. Rydyn ni'n cydnabod bod ein dull o weithio â dinasyddion, cleifion a gofalwyr yn allweddol i'n hymdrechion i wella gwasanaethau, profiad a deilliannau gofal a thriniaeth a dangosir hyn ymhellach trwy Gynllun Tymor Canolig Integredig 2020/21 i 2022/2023 y bwrdd iechyd.

Mae ansawdd wedi'i osod fel blaenoriaeth allweddol sy'n gorfod bod wrth wraidd pob agwedd ar wasanaethau, amgylcheddau a chysylltiadau â'r GIG yng Nghymru. Mae sicrhau ansawdd i'w weld ym mhopeth rydyn ni'n ei wneud, ac mae '*Fframwaith Cynllunio GIG Cymru 2020/23*' (Llywodraeth Cymru, 2019) yn egluro sut y dylid datblygu gwasanaethau i sicrhau bod ansawdd i'w weld ym mhob agwedd ar gynllunio a chyflenwi gofal, llwybrau a'r gweithlu.

Mae Bil newydd Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru) ar ddod y flwyddyn nesaf a bydd yn cynnwys dyletswydd ansawdd newydd, ehangach lle y bydd gan gyrff y GIG ddyletswydd i sicrhau ansawdd mewn gwasanaethau iechyd, waeth beth fo'r lleoliad. Fel darparwr a chomisiynydd gwasanaethau eilaidd a gwasanaethau mwy arbenigol, rydyn ni'n cydnabod yr angen i roi trefniadau ar waith a'u cadw ar waith ar gyfer

monitro a gwella ansawdd y gofal iechyd sy'n cael ei ddarparu. Ym mis Ionawr 2020, gwnaethom ni gymeradwyo ein Fframwaith Ansawdd Clinigol sydd â nod o wireddu'r weledigaeth o '*Welliant systematig, parhaus a chynaleidig, dan arweiniad clinigwyr, o'r naill flwyddyn i'r nesaf yn ansawdd y gofal clinigol y mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn ei ddarparu.*' Mae hwn yn darparu pecyn cymorth o fethodolegau gwella i'w ddefnyddio ar draws y bwrdd iechyd ac mewn partneriaeth â'n rhanddeiliaid allweddol, ac mae'n cynnig fframwaith i wella mwy fyth a sicrhau ansawdd gwasanaethau clinigol Bwrdd Iechyd Addysgu Powys. Byddwn ni'n bwrw ymlaen yn ystod 2020-2021 i ymwreiddio'r fframwaith ym mhob lefel yn y bwrdd iechyd a helpu i sicrhau bod y bwrdd iechyd mewn sefyllfa dda i fynegi'n glir a, lle bo angen, gwella ansawdd y gwasanaethau iechyd sy'n cael eu darparu.

Yn ystod y cyfnod rhwng mis Ionawr 2020 a mis Mawrth 2020, bu'n rhaid i'r bwrdd iechyd, ynghyd â'i bartneriaid, llywodraeth a chymunedau, ymateb i'r pandemig COVID-19. Roedd hyn yn galw am ddull gwahanol o fynd ati i lywodraethu, cynllunio a pherfformio a gohiriodd Llywodraeth Cymru'r trefniadau perfformio swyddogol ar ddiwedd Chwarter 3. Rhoddwyd staff ar waith mewn rolau newydd ac amlinellwyd model clinigol newydd ar gyfer ymateb i coronafeirws (COVID-19) ar y cyd â phartneriaid y tu mewn i'r sir a'r tu allan iddi, er mwyn gwneud i hyn ddigwydd. Rhoddwyd y ffordd newydd o gyflenwi gwasanaethau a ffordd pobl o weithio i gefnogi'r model clinigol ar waith yn gyflym ac roedd teimladau o falchder ysgubol pawb yn eu hymateb yn ystod yr amseroedd ansicr hyn yn aruthrol. Diolch yn fawr i'n staff, ein cleifion a'n partneriaid am gefnogi'r alwad gychwynnol hon i weithredu.

Carol Shillabeer, Prif Swyddog Gweithredol, Viv Harpwood, Cadeirydd
Cadeirydd y Pwyllgor Ansawdd a Diogelwch – Melanie Davies Is-Gadeirydd
Cyfarwyddwr Gweithredol Nyrsio a Bydwreigiaeth – Rhiannon Jones (Ebrill 2019-Gorffennaf 2019) Katrina Rowlands (*interim Awst 2019-Ionawr 2020*) ac Alison Davies (*o Ionawr 2020*)

Mae'n bleser gennym ni gyflwyno Datganiad Ansawdd Blynyddol Bwrdd Iechyd Addysgu Powys ar gyfer 2019-2020.

Os hoffech chi gael rhagor o wybodaeth am brofiad y claf ac ansawdd a diogelwch ein gwasanaethau, mae papurau'r Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad Cleifion ar gael ar-lein yn:

www.powysthb.wales.nhs.uk/experience-quality-and-safety-committee

Gallwch chi gyrchu ein:

Hadroddiad Blynyddol yn <http://www.biapowys.cymru.nhs.uk/dogfennau-datgeliadau-cyhoeddus-blynyddo>

Strategaeth Iechyd a Gofal yn <http://www.biapowys.cymru.nhs.uk/dogfen/312151>

Y Cynllun Tymor Canolig Integredig (CTCI) yn www.powysthb.wales.nhs.uk/strategies

Fframwaith Ansawdd Clinigol yn www.powysthb.wales.nhs.uk/board-meeting-29-january-2020

Proffil y Bwrdd Iechyd

Mae'r bwrdd iechyd yn gyfrifol am wella iechyd a llesiant tua 133,000 o bobl sy'n byw ym Mhowys. Mae Powys yn cwmpasu chwarter o dirfas Cymru, ond gyda dim ond 5% o boblogaeth y wlad – mae'n sir wledig a gwasgaredig iawn ei phoblogaeth. Mae ei daearyddiaeth a'i natur wledig yn golygu bod mynediad yn her, gyda thrigolion y sir yn defnyddio gofal ysbyty aciwt y mae 15 o ddarparwyr o gwmpas ei ffiniau ar draws Cymru a Lloegr yn ei ddarparu. Mae hyn yn golygu bod yn rhaid i'r bwrdd iechyd fod yn arloesol a chreadigol i sicrhau mynediad amserol i wasanaethau o ansawdd uchel i ddiwallu anghenion pobl.

Mae anghenion ein poblogaeth yn wahanol i weddill Cymru gan fod pobl yn hŷn ac mae'r boblogaeth oedolion o oedran gweithio yn llai. Rhagwelir:

- y bydd yna ostyngiad o 8% yn y boblogaeth erbyn 2039
- y bydd 15% o'r boblogaeth yn 15 oed ac iau
- y bydd 59% o'r boblogaeth rhwng 16 a 65 oed
- y bydd 26% o'r boblogaeth yn 65 oed neu'n hŷn

Bydd nifer y bobl ifanc a'r rheini dan 65 oed yn lleihau tra bydd oedolion hŷn yn cynyddu.

Bydd yna gynnydd o 44% yn nifer y bobl â dementia

Mae 83% yn dweud eu bod nhw'n teimlo'u bod yn perthyn i'w hardal leol (Cymru 75%)

I gael dadansoddiad llawn o'n Hasesiad Llesiant, ewch i:

<https://cy.powys.gov.uk/article/7602/Dadansoddiad-llawn-or-asesiad-lles>

Gofal Sylfaenol a Chymunedol

Mae gofal yn cael ei ddarparu trwy ein contractwyr gofal sylfaenol. Mae'r bwrdd iechyd yn darparu gwasanaethau gofal iechyd yn uniongyrchol trwy ei rwydwaith o wasanaethau cymunedol ac ysbytai cymunedol. Rydyn ni hefyd yn darparu amrywiaeth gynyddol o sesiynau cleifion allanol y mae ymgynghorwyr, nyrsys a therapyddion yn eu harwain, theatr ddydd a diagnosteg mewn cyfleusterau cymunedol, gan ddod â gofal yn agosach at gartref.

General Practice

16 practices providing general and extended services and managing inpatient beds

Community Hospitals

Providing a wide range of outpatient, inpatient, mental health inpatient, diagnostic and theatre services

Community Services

Including therapies, mental health, district nursing midwifery, children's and learning disabilities services

Community Pharmacy

Dispensing and supporting medicines management in care home, home, GP and community hospital settings

Eye Care

Primary care optometry and accredited optometrists providing out of hospital services

Community Dentists

General dental services and more immediate and specialist procedures and services

Gwasanaethau a Gomisiynir

Rydyn ni'n prynu gwasanaethau i mewn ar ran ein trigolion o Ymddiriedolaethau GIG a byrddau iechyd eraill yng Nghymru a Lloegr. Mae cyllideb y bwrdd iechyd yn rhyw £300 miliwn y flwyddyn, gyda 50% yn cael ei wario ar wasanaethau rydyn ni'n eu comisiynu; 30% ar wasanaethau rydyn ni'n eu darparu'n uniongyrchol ac 20% ar ofal sylfaenol. I gael rhagor o wybodaeth, gwelwch ein CTCI yn www.powysthb.wales.nhs.uk/strategies

Cadw'n Iach

Mae cadw'n gorfforol iach yn gallu'ch helpu i gadw' n emosiynol iach hefyd. Trwy ein Strategaeth Iechyd a Gofal <http://www.biapowys.cymru.nhs.uk/dogfen/312151> ein ffocws yw hybu, cefnogi a hwyluso llesiant corfforol a meddyliol pobl yn Mhowys er mwyn lleihau afiechyd osgoadwy a galluogi pobl Powys i reoli eu hiechyd yn effeithiol.

Gwnaethom ni ddweud...	Targed	Sut hwyl y cawsom ni arni
Darparu gwasanaethau rhoi'r gorau i ysmegu sy'n effeithiol	- Canran yr ysmygwyr yn cael eu trin gan wasanaethau rhoi'r gorau i ysmegu'r GIG. - Canran yr ysmygwyr sydd wedi'u trin yn cael eu llwyddiant wedi'i ddilysu â phrawf carbon monocsid ar ôl 4 wythnos.	- Nifer amcan o ysmygwyr ym Mhowys yn 2019/20: 16,830 - Cyfanswm nifer yr ysmygwyr a gafod triniaeth yn 2019/20: 547 (3.2% o'r boblogaeth sy'n ysmegu) - Cyfanswm nifer y rhai wnaeth roi'r gorau a oedd wedi'u dilysu â phrawf CO yn 2019/20: 206 (cyfradd rhoi'r gorau o 37.7%)
Cadw lefelau ysmegu yn is na lefelau targed 2016.	Statws ysmegu yn ôl yr ysmygwyr eu hunain (trwy Arolwg Cenedlaethol Cymru)	15% ar gyfer Powys (data Arolwg Cenedlaethol Cymru) *2018/19 a 2019/20 wedi'u cyfuno i gynyddu maint y sampl
Gwella nifer y bobl sy'n manteisio ar frechiadau'r fflw	Canran y rhai sy'n manteisio arnyn nhw o blith: - Rhai dros 65 oed. - Rhai dan 65 oed "mewn risg". - Menywod beichiog. - Staff gofal iechyd.	- Rhai dros 65 oed 67.2% - Rhai dan 65 oed "mewn risg" 44.3% - Menywod beichiog 93.3% - Staff gofal iechyd 57.6% Cyfanswm 64.3% cyswllt uniongyrchol (Data Cenedlaethol tan 26 Mawrth 2020, Iechyd Cyhoeddus Cymru)
Cynnal nifer y plant sy'n manteisio ar frechiadau plant	- Canran y plant sy'n derbyn 3 dos o'r brechlyn chwefalent '6-mewn-1' erbyn y maen nhw'n 1 oed. - Canran y plant sy'n derbyn 2 ddos o'r brechlyn MMR erbyn y maen nhw'n 5 oed.	2019/20 95.8% 6-mewn-1 erbyn 1 oed 92.1% 2 ddos o MMR erbyn 5 oed (2019/20 Data blynyddol Cover, Iechyd Cyhoeddus Cymru)

Prosiect Sicrhau Ansawdd yn Arwain at Gynnydd yn Nifer y Bobl a Gofnodir Sydd Wedi Manteisio ar Frechiadau

Mae prosiect sicrhau ansawdd ar ddata Cwmpas Brechiadau a Werthusir yn Gyflym (COVER), sef dull o gasglu gwybodaeth am gwmpas brechlyn sydd wedi'i hen sefydlu ac sydd wedi bod yn rhedeg ers 1987, wedi'i gwblhau ym Mhowys yn ddiweddar ac wedi arwain at welliant yng nghywirdeb data COVER ac mewn cynnydd o ran nifer y bobl a gofnodir sydd wedi manteisio ar frechiadau ym Mhowys a ledled Cymru.

Prosiect ar y cyd rhwng y bwrdd iechyd, Iechyd Cyhoeddus Lleol Powys, Tîm Rhaglen Frechu yn erbyn Clefydau Ataliadwy Iechyd Cyhoeddus Cymru a Gwasanaeth Gwybodeg GIG Cymru ydy hwn. Penderfynwyd mynd ati i'w gynnal mewn ymateb i bryderon nad oedd data lleol fel petaen nhw'n cyfateb i ddata cenedlaethol COVER, ynghyd â phryderon cenedlaethol ynglŷn â'r gostyngiad yn nifer y rhai a oedd yn manteisio ar gael tri dos o'r brechlyn "5 mewn 1" yn bump oed er bod y nifer a oedd yn manteisio ar dri dos o'r brechlyn "5 mewn 1" yn flwydd oed dros 95% am dros ddeg mlynedd. Roedd hyn yn gyfle i werthuso ansawdd data COVER yn drylwyr o'u cymharu â data lleol ac i ddatblygu dulliau ar gyfer ailadrodd yr archwiliad mewn ardaloedd eraill o Gymru.

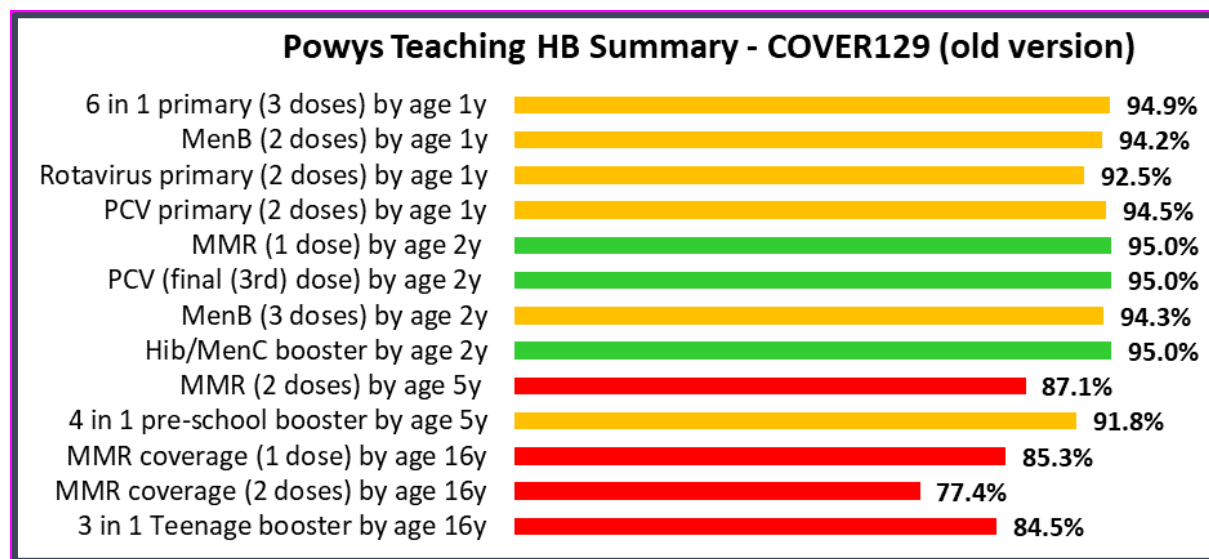
Roedd y darganfyddiadau'n dangos cryn gytundeb rhwng y data lleol a chenedlaethol ar gyfer plant un a dwy flwydd oed ac ar gyfer plant hŷn o'i fesur yn agos at amser y brechiad. Fodd bynnag, nododd y prosiect fod gwahaniaeth systematig yn effeithio ar gofnodion cwmpas rhai brechlynnau mewn plant a oedd wedi symud rhwng ardaloedd, sef bod y ffordd roedd cofnodi'r brechlynnau wedi'i drefnu'n golygu bod cofnodi brechlynnau ar gyfer plant a oedd wedi symud rhwng ardaloedd wedi'i gyfyngu i ddata am y ddwy flynedd cyn iddyn nhw symud. O ganlyniad, er bod y cofnodion lleol yn cynnwys hanes llawn ar gyfer y plant hyn, nid oedd cofnodion ar gyfer brechlynnau a roddwyd cyn y ddwy flynedd cyn i blentyn symud ardal wedi'u cynnwys, gan arwain at amcangyfrif rhy isel o nifer y rhai a fanteisiodd ar rai brechlynnau yn adroddiadau COVER.

Pan gywirwyd yr anghysondeb gwelwyd cynnydd yn nifer y rheini a fanteisiodd ar rai brechlynnau ar gyfer plant dros bedair oed. Mae'r siartiau'n dangos crynodeb o ddata COVER am y cyfnod Hydref – Rhagfyr 2018 cyn (ffigur 1) ac ar ôl (ffigur 2) i'r newidiadau gael eu gwneud. Mae'r rhain yn dangos bod nifer gofnodedig y rheini a fanteisiodd ar MMR2 yn 5 oed wedi cynyddu 3.8 pwynt canran o 87.1% i 90.9%, gan symud y dangosydd "haen

1” o goch i ambr. Gwelwyd cynnydd mwy fyth ymysg rhai 16 oed lle roedd y ganran gofnodedig a fanteisiodd ar y brechlyn wedi cynyddu o 77.4% i 87.9% (10.5% pwynt canran).

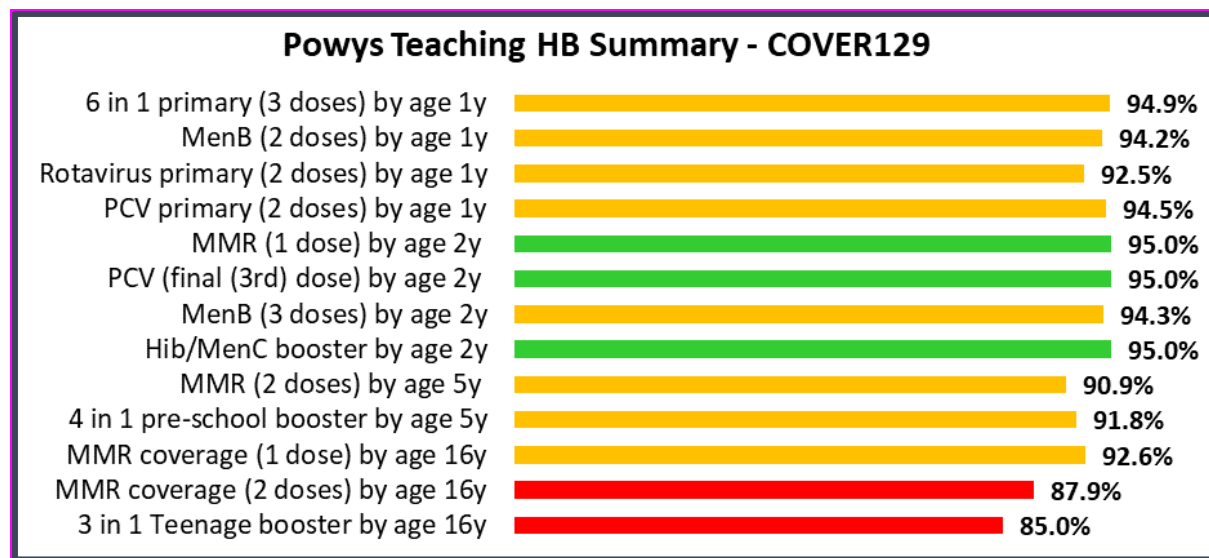
Mae'r gwaith hwn wedi gwella cyflawnder a chywirdeb data COVER ym Mhowys a ledled Cymru a bydd yn cael ei ddefnyddio i ddarparu sail ar gyfer gwaith lleol parhaus i sicrhau bod data lleol mor fanwl gywir ac amserol â phosibl ac i wella nifer y rheini sy'n manteisio ar frechiadau mewn plentyndod.

Ffigur 1: Crynodeb o ddata COVER ar gyfer Powys am y cyfnod rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2018 (adroddiad COVER 129) cyn cywiro'r algorithm

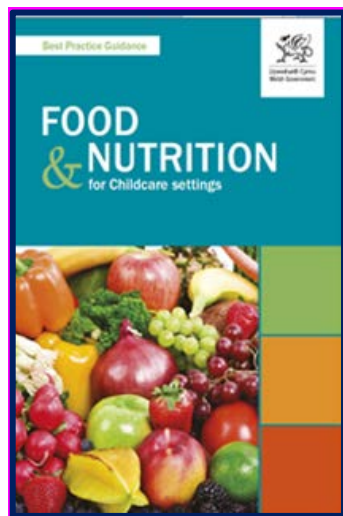
Ffynhonnell: Iechyd Cyhoeddus Cymru, Rhaglen Frechu yn erbyn Clefydau Ataliadwy

Ffigur 2: Crynodeb o ddata COVER ar gyfer Powys am y cyfnod rhwng mis Hydref a mis Rhagfyr 2018 (adroddiad COVER 129) ar ôl cywiro'r algorithm

Ffynhonnell: Iechyd Cyhoeddus Cymru, Rhaglen Frechu yn erbyn Clefydau Ataliadwy

Bach a Iach a Dieteteg yn gweithio gyda'i gilydd i hybu bwyta iach i blant cyn-ysgol

Cyhoeddwyd Canllawiau Llywodraeth Cymru ar arfer gorau mewn Bwyd a Maeth ar gyfer Lleoliadau Gofal Plant ym mis Tachwedd 2018. Enwir y fenter Bach a Iach (rhan o Gynllun Cyn-ysgol Iach Powys) fel enghraifft o fodel arfer da yn y canllaw hwn ac, yn 2019, bu timau Ysgolion Iach Powys a Dieteteg yn gweithio gyda'i gilydd i hybu'r canllaw i leoliadau cyn-ysgol lleol.

Adeiladodd y gwaith hwn ar y cysylltiadau cryf rhwng y Tîm Ysgolion Iach a Lleoliadau cyn-ysgol lleol a ddatblygwyd dros y blynyddoedd diweddar trwy Bach a Iach, a'r bartneriaeth weithio agos rhwng Bach a Iach a Dieteteg.

Bu'r timau'n cydweithio'n dda i ddatblygu hyfforddiant penodol ar gyfer lleoliadau cyn-ysgol. Bu Dietegydd yn cyflwyno tri sesiwn hyfforddi ledled Powys a mynychodd 35 aelod o staff o 22 lleoliad cyn-ysgol y sesiynau hyn. Argraffwyd copïau caled o'r canllaw hefyd a dosbarthwyd nhw i'r lleoliadau. Derbyniodd yr hyfforddiant a'r adnoddau adborth da ac roedd yn galonogol clywed staff yn cynllunio i raeadru'r hyn a ddysgwyd i'w cydweithwyr ac i rieni. Dywedodd 65% o'r staff a fynychodd eu bod nhw'n bwriadu gwneud newidiadau i wella'r fwydlen yn eu lleoliadau gofal plant.

O'r rhai a fynychodd, 18% yn unig a nododd unrhyw addysg ffurfiol mewn maetheg ac roedd gan 83% ddiddordeb mewn derbyn rhagor o hyfforddiant mewn maetheg. Nododd 46% eu bod eisoes yn ymwybodol o'r canllawiau newydd ond 37% yn unig a ddywedodd eu bod wedi eu defnyddio cyn yr hyfforddiant.

Mae plant yn datblygu eu harferion bwyta yn ifanc iawn ac mae lleoliadau blynyddoedd cynnar mewn sefyllfa ddelfrydol i hybu negeseuon bwyta'n iach. Mae'r gwaith hwn yn dangos bod lleoliadau cyn-ysgol yn awyddus i ddylanwadu'n bositif ar arferion bwyta plant. I ateb y galw oddi wrth y rheini a oedd yn methu â mynychu'r gyfres gyntaf, bwriedir cynnal rhagor o sesiynau a bwriedir cynnal dau gwrs Sgiliau Bwyd a Maeth Cymunedol ar gyfer y Blynyddoedd Cynnar yn y flwyddyn newydd i ddatblygu sgiliau staff cyn-ysgol ymhellach.

Enillodd Bach a Iach y Wobr 'Help a Chefnogaeth Gynnar' yn seremoni Rhagoriaeth a Gwasanaeth Hir Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn 2019, a thynnwyd sylw at y 'bartneriaeth weithio gref' rhwng y tîm Dieteteg Cymunedol a'r Tîm Iechyd Cyn-ysgol.

Cafodd Bach a Iach wahoddiad hefyd i wneud cyflwyniad yng Nghynhadledd Flynyddol Iechyd Cyhoeddus Cymru (Hydref 2019).

Yn dilyn rhoi rhaglen **imiwneiddio rhag y fflw** dan arweiniad bydwagedd ar waith fesul cam ym Mhowys y llynedd, lle roedd merched beichiog yn cael eu hannog i gael brechlyn y fflw gan y bydwagedd, rhagwelir mai'r bydwagedd fydd y lle cyntaf y bydd pob menyw feichiog yn mynd iddo i gael brechiad y fflw ledled Powys o dymor fflw 2019/20, os y bydd y broses o'i rhoi ar waith yn raddol yn llwyddiannus.

Gofal Diogel

Gwnaethom ni ddweud...	Targed	Sut hwyl y cawsom ni arni
Byddwn ni'n gwella gwaith rheoli heintiau yn y llwybr wrinol a defnyddio cathetrau	- Lleihau nifer y cathetrau sy'n gysylltiedig â heintiau yn y llwybr wrinol - Lleihau nifer y cathetrau sy'n cael eu defnyddio	Defnyddiwyd y pasbort cathetr o Ionawr 2020. Roedd graddau defnyddio cathetrau ar gyfer Chwefror 2020 yn 22.5%, sef lleihad ar y 25% a adroddwyd yn 2018.

Maetheg a Hyradu

Cyflenwad Bwyd

Nod y gwaith yw sicrhau y prynir popeth ar gyfer y bwrdd iechyd trwy gadwyn gyflenwi caffael y GIG sy'n sicrhau gwerth am arian, sgrinio bwyd yn effeithiol a phrynu moesegol.

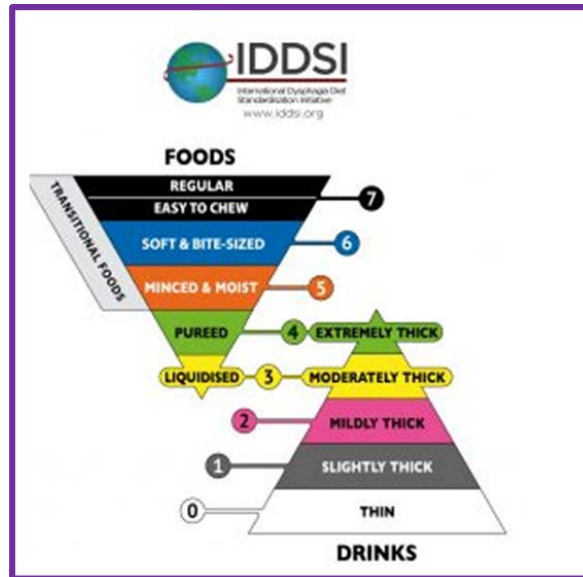
SITE	CURRENT FOOD HYGIENE RATING
Bronllys	4
Brecon	5
Knighton	5
Llanidloes	5
Llandrindod	5
Machynlleth	4
Newtown	5
Welshpool	5
Ystradgynlais	5

Hylendid Bwyd

Ein nod yw derbyn dyfarniad diogelwch bwyd Lefel 5 ym mhob un o'n naw cegin. Mae saith ohonyn nhw â sgôr Lefel 5 ar hyn o bryd, ac mae'r ddwy gegin arall ar Lefel 4. Mae gennym ni bolisi dim goddefgarwch tuag at unrhyw ddiffygion o ran darparu gweithgareddau arlwyo'n ddiogel, a lle nad ydyn ni'n sgorio'r lefelau gorau posibl rydyn ni'n ymateb yn gadarn, gan gydweithredu'n agos â'n partneriaid yn lechyd yr Amgylchedd a Rheoli Haint, a hefyd yn y meysydd lle y mae angen i ni gynnal sgôr Lefel 5.

Menter Ryngwladol Safoni Diet Dysffagia (IDDSI)

Mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys wedi gweithredu canllawiau IDDSI, sydd wedi'u sefydlu â'r nod o ddatblygu terminoleg a diffiniadau safonol byd-eang newydd i ddisgrifio bwydydd gweadog a addaswyd a hylifau wedi'u tewychu a ddefnyddir ar gyfer unigolion o bob oedran ag anawsterau llyncu, ym mhob lleoliad gofal ac o bob diwylliant. Rydyn ni wedi hyfforddi 122 o aelodau staff wardiau a staff arlwyo dros 18 o sesiynau hyfforddiant ledled 9 safle ym Mhowys, gyda 99% o'r rhai a gymerodd ran yn dweud bod yr hyfforddiant wedi diwallu eu disgwyliadau. Datblygwyd bwydlenni newydd ar gyfer y cleifion a'u rhoi ar waith i adlewyrchu'r newidiadau.

Bu'r bwrdd iechyd yn cyflwyno **asesiad risg maetheg safonedig Cymru gyfan** fesul cam ym mis Hydref 2019. Mae'r Offeryn Sgrinio Risg Maetheg Oedolion (WAASP) wedi'i ddilysu fel offeryn i'w ddefnyddio ar gyfer cleifion mewnol tra bo'r Offeryn Sgrinio Cyffredinol Diffyg Maethiad (MUST) yn parhau i gael ei ddefnyddio mewn lleoliadau cymunedol.

NHS Number: _____
Hospital No: _____
Foramagdyll: _____
Safonabod: _____
Date of Birth: _____
Address: _____
Postcode: _____

RESSOGRAPH
00 / 000 / 1111

ADULT NUTRITIONAL RISK SCREENING TOOL (WAASP)

TO BE COMPLETED IN BLACK INK

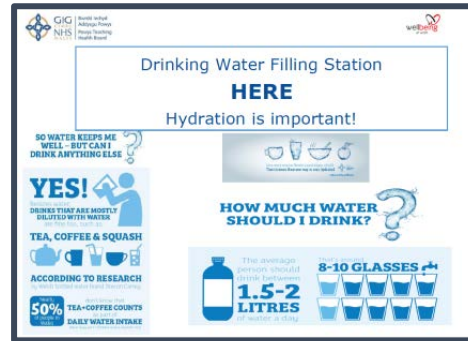
*Date: ____/____/____ Height: ____m Weight: ____kg (on admission) *BMI: ____kg/m²
(state if this is Measured, Reported, Estimated, or Unable to weigh and record reason in notes)

Category	Date	Time (24hour clock)	Weight (kg) / indicate reason if no weight	Appetite (current)	Ability to eat (current)	Stress Factor (if clinical condition is not listed, choose a similar condition)
Weight (consider fluid retention when assessing weight history)			Weight loss of 6 kg or more (1 stone) within last 6 months, extremely thin or cachectic, *BMI < 18.5 kg/m ²	7		
			Unintentional weight loss 3kg (7lb) within last 6 months	2		
Appetite (current)			No weight loss	0		
			Little or no appetite or refuses meals and drinks	4		
			Poor – eating less than a quarter (1/4) of meals and drinks	3		
			Reduced – eating half of meals	1		
Ability to eat (current)			Good – eats 3 meals/day or is fully established on tube feed	0		
			NBM for more than 5 days	7		
			Unable to tolerate food via gastrointestinal tract due to nausea or vomiting, constipation or diarrhoea, difficulty chewing/swallowing due to dysphagia or mucositis	4		
			Requires prompting, encouragement or assistance to eat and drink	1		
Stress Factor (if clinical condition is not listed, choose a similar condition)			No difficulties- able to eat and drink normally and independently	0		
			Upper GI cancer – pre/post-surgery, extensive bowel resection/high output stomal/fistula, Head & Neck cancer surgery, kidney & pancreatic transplant BMT, 20% and above mixed depth burn	7		
			Moderate surgery e.g. cardiothoracic, kidney transplant, vascular Malignant disease, with complication e.g. infection, Recent multiple injuries e.g. spinal injury/trauma, head injury, GBS	4		
			Uncomplicated bowel surgery, decompensated liver disease Acute kidney injury, renal replacement therapy (HD/PD) Severe infection, sepsis, endocarditis, pneumonia, peritonitis Acute and chronic pancreatitis, HIV, 15-20% mixed depth burn MND, MS, Parkinson's, dementia, heart failure, COPD, CVA Fractured neck of femur, inflammatory bowel disease	2		

Llestri Yfed a Diodydd Maethlon

Cafwyd cynnydd yn nifer y gwydrau lliw ar y wardiau. Mae wedi'i nodi bod cleifion yn yfed mwy allan o wydr lliw yn hytrach nag un clir. Yn ogystal â defnyddio gwydrau lliw, mae diodydd maethlon ar gael i staff wardiau sy'n cynnwys ysgythaethau, i annog cleifion i gynyddu'r hylif y maen nhw'n ei yfed, yn enwedig mewn tywydd poeth.

Cylch gwaith y **Grŵp Diogelwch Dŵr** yw cynnal diogelwch y cyflenwadau dŵr ledled y bwrdd iechyd; mae hyn yn cynnwys dŵr yfed, ciwbiau ia, cawodydd, sincipiau a baths ac mae'n sicrhau bod dŵr diogel ar gael i gleifion a staff.

Bwydlenni Staff ac Ymwelwyr

Mae bwydlenni staff wedi'u halinio â bwydlenni cleifion Cymru-eang newydd y GIG, gan gwtogi ar gostau a gwastraff a gwella safonau maethol a dietegol.

Digido Dogfennaeth Nyrsio – Wardiau Cleifion Mewnol

Y prosiect cenedlaethol yw hwn, â'r bwriad o newid y ddogfennaeth y mae gofyn i nyrsys ei chwblhau bob dydd. Canolbwynt y prosiect oedd dylunio, datblygu, treialu a gweithredu dogfennau e-nyrsio ledled Cymru. Y nod yw rhyddhau nyrsys o faich gweinyddol cwblhau dogfennau papur er mwyn treulio mwy o amser yn gofalu'n

uniongyrchol am gleifion. Ers y llynedd, mae'r bwrdd iechyd wedi penodi Uwch Nyrs Glinigol Gwybodeg i swydd barhaol amser llawn fel cynrychiolydd ar ei ran ar brosiectau digido clinigol.

Bydd y prosiect e-ddogfennaeth ym maes cleifion mewnol a nodwyd ar gyfer Mehefin 2019 yn mynd rhagddo ar Ward y Bannau ym mis Mawrth 2020. Nod y prosiect yw gwneud gwybodaeth am gleifion yn fwy hygyrch, cwtogi ar ddyblygu, symleiddio'r broses derbyn pobl i'r ysbyty a rhoi mwy o amser i nyrsys gael bod yn ôl wrth erchwyn y gwely. Mae Powys wedi croesawu'r weledigaeth i gysoni gwybodaeth ledled Cymru ac mae'r asesiadau risg craidd wedi dod yn rhan annatod o'r drefn ar wardiau mewnol ar gyfer oedolion. Ochr yn ochr â hyn, mae Ward y Bannau ar fin treialu system electronig newydd i reoli gwelyau sy'n ceisio arbed adnoddau, amser gweinyddol a dyblygu tra'i bod hefyd yn rhoi gwybodaeth glir am y sefyllfa ddiweddaraf o ran y gwelyau sydd ar gael ledled y sefydliad.

Diogelu pobl Powys sydd wrth wraidd yr holl ofal a gwasanaethau rydyn ni'n eu darparu. Os ydyn ni'n pryderu ynglŷn â llesiant a/neu ddiogelwch rhywun rydyn ni'n ceisio gweithio gyda phobl, eu teuluoedd a'u gofalwyr i'w hannog i benderfynu drostyn nhw'u hunain ar sail gwybodaeth glir. Mae diogelu pobl yn gyfrifoldeb i'n holl weithwyr, sydd â dyletswydd i rannu gwybodaeth a gwaith ar adegau â'n hasiantaethau statudol sy'n bartneriaid i hybu, cefnogi a chynnig atebion sydd wedi'u llunio'n benodol i'ch anghenion ac wedi'u seilio ar yr arfer gorau.

Rydyn ni'n gweithio'n agored ac yn dryloyw gan ddysgu gwersi o adolygiadau lleol a chenedlaethol er mwyn gwella gofal.

Mae cefnogaeth, goruchwyliaeth a hyfforddiant diogelu ar gael i'n staff gan dîm arbenigol yn ein bwrdd iechyd, ac mae'n holl waith yn dilyn polisiau lleol a chenedlaethol.

Fframwaith Sicrwydd Mamolaeth

Mewn ymateb i Adolygiad Annibynnol Coleg Brenhinol yr Obstetryddion a'r Gynaecolegwyr a Choleg Brenhinol y Bydwagedd o Wasanaethau Mamolaeth yn yr hen Fwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf a gyhoeddwyd ar 30ain Ebrill 2019 (<https://llyw.cymru/adolygiad-o-wasanaethau-mamolaeth-bwrdd-iechyd-prifysgol-cwm-taf>) aeth Bwrdd Iechyd Addysgu Powys ati i adolygu'r gwasanaethau mamolaeth a ddarperir gan benderfynu asesu'r bwrdd iechyd yn gyffredinol, yn hytrach nag edrych ar y gwasanaethau mamolaeth a bydwreigiaeth yn unig.

Ystyriwyd bod ansawdd a diogelwch y gofal dan arweiniad bydwragedd a ddarperir ym Mhowys o safon dda. Tynnwyd sylw at feysydd i'w gwella o fewn y gwasanaethau a ddarperir, sef dadansoddi gwybodaeth a chofnodi gwybodaeth, Cyfarfodydd Adolygu Ansawdd Clinigol gyda'n 15 darparwr GIG, rheoli pryderon, rheoli risg, archwilio clinigol a datblygu'r Bwrdd, ynghyd â chanolbwyntio mwy ar y maes yn ymwneud â gwasanaethau sydd wedi'u comisiynu. Mae'r adroddiad llawn i'w weld yn www.powysthb.wales.nhs.uk/2019-20-eqs-2-4-june-2019.

Mae'r adroddiad sy'n rhoi'r wybodaeth ddiweddaraf am wasanaethau mamolaeth ar gyfer 2019/20 i'w weld yn www.powysthb.wales.nhs.uk/2019-20-experience-quality-safety-commit-2

Offer a Dyfeisiau Meddygol

Mae gwaith wedi'i wneud yn ystod y flwyddyn ddiwethaf i wella'r ffordd o reoli dyfeisiau meddygol ar gyfer diogelwch cleifion. Dyma rai o'r camau allweddol a gymerwyd:

- Cymeradwyo polisïau ar gyfer rheoli dyfeisiau meddygol yn effeithiol a'u rhoi ar waith.
- Datblygu system rheoli asedau, er enghraifft i drin amserlennu gwasanaethau a chreu rhaglen ailosod dyfeisiau meddygol ganolog.
- Cydweithio ag arweinwyr gwasanaethau i sicrhau bod offer a dyfeisiau'n cael eu harchebu a'u prosesu'n effeithiol ar y cyd â chydweithwyr caffael.
- Cynnal hapwiriadau o sut y mae dyfeisiau ac offer meddygol yn cael eu storio mewn wardiau ac adrannau gan arwain at gymryd camau i fynd i'r afael â chyflyrau storio gwael ambell ddyfais/offer, glanweithdra dyfeisiau ac offer a diogelwch offer.
- Ailosod dyfeisiau yn y bwrdd iechyd drwyddo draw gan gynnwys teclynnau codi cleifion, peiriannau electrocardiogram (ECG) a baths cleifion a darparu hyfforddiant i'r staff ar sut i'w defnyddio.

Rheoli Meddyginiaethau

Mae'r tîm rheoli meddyginiaethau wedi parhau i ddarparu cefnogaeth glinigol a fferyllol amrywiol iawn i weithwyr gofal iechyd proffesiynol ac aelodau o'r cyhoedd ledled Powys. Mae'r tîm yn parhau i gefnogi rhagnodwyr â

gwybodaeth a chefnogaeth er mwyn bodloni dangosyddion rhagnodi lleol a chenedlaethol ac i ddarparu'r defnydd gorau a diogel o feddyginiaethau, i gleifion Powys.

Trwy gydweithio, mae'r tîm rheoli meddyginiaethau wedi datblygu partneriaethau gweithio ehangach yn ystod y flwyddyn, fel y Gwasanaeth Rheoli Poen a Blinder. Ymunodd uwch dechnegydd rheoli meddyginiaethau â'r tîm amlddisgyblaeth, yn wythnosol, i gefnogi pobl â phoen di-baid i ostwng dos uchel o feddyginiaethau poen, fel opiodau, yn ddiogel.

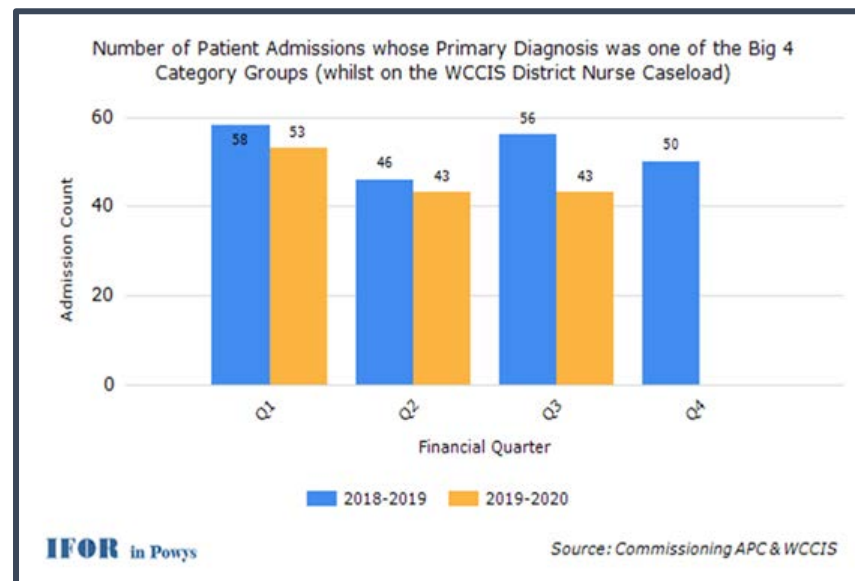
Mae'r tîm wedi parhau i weithio gyda fferyllfeydd cymunedol sy'n bartneriaid ar brosiectau amrywiol, gan gynnwys menter ar y cyd â gwasanaeth nyrsys anadlu i gefnogi cleifion i reoli eu pyliau o Glefyd Rhwystrol Cronig yr Ysgyfaint yn eu cartref. Mae data diweddar yn awgrymu bod y gwaith hwn yn lleihau nifer y rhai sy'n mynychu'r ysbyty, gan gynnwys y rheini sy'n aros yn yr ysbyty, ac yn lleihau'r angen am wrthfotigau'n gyffredinol yn y grŵp hwn o gleifion.

Trwy ddatblygu'r gweithlu Fferylliaeth proffesiynol lleol, rydyn ni wedi ymestyn ein partneriaeth ag Addysg a Gwellu Iechyd Cymru er mwyn cynyddu lleoliadau hyfforddi fferyllol proffesiynol, gan gynnwys, yn newydd ar gyfer eleni, hyfforddiant ôl-raddedig i ganiatáu i ni ddatblygu Gweithwyr Fferylliaeth Proffesiynol a'u denu nhw i Bowys. Mae ein cydweithio unigryw â'r fferyllfeydd cymunedol hefyd yn caniatáu i ni ddatblygu'r hyfforddiant cyntaf ar gyfer technegydd fferylliaeth aml sector, gyda'n myfyriwr cyntaf yn ennill Gwobr Cymdeithas Technegwyr Fferylliaeth (APTUK) am Dechnegydd Fferylliaeth Cyn-gofrestru y Flwyddyn.

Mae newidiadau mewn gofynion rheoleiddio wedi caniatáu adolygiad o hyfforddiant rhagnodi anfeddygol yn y sefydliad, ac yn golygu bod ystod ehangach o ragnodwyr nawr yn gallu mentora aelodau o'r staff sy'n gweithio tuag at eu cymhwyster rhagnodi. Y gobaith yw y bydd hyn yn gwneud hyfforddiant yn fwy hygyrch ac, yn y pen draw, yn arwain at fwy o ragnodwyr, gan ganiatáu gwelliannau pellach i ofal cleifion. Mae arweinydd rhagnodi anfeddygol y bwrdd iechyd yn parhau i gysylltu â gwaith cenedlaethol a Phrifysgolion lleol ac yn darparu cefnogaeth barhaus i hyfforddeion a rhagnodwyr cymwysedig er mwyn sicrhau datblygiad proffesiynol parhaus ym maes rhagnodi.

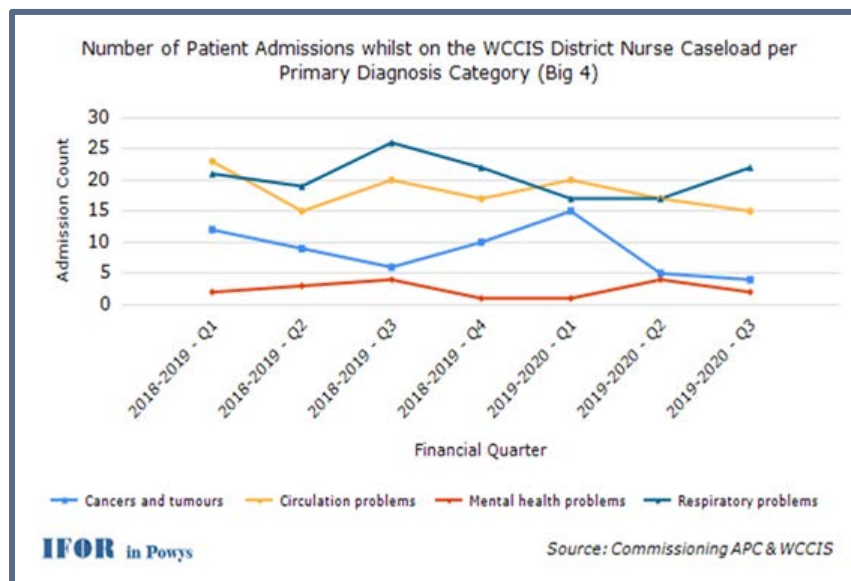
Gofal Effeithiol

Gwnaethom ni ddweud...	Targed	Sut hwyl y cawsom ni arni
Byddwn ni'n hyrwyddo rhoi Peilot Nyrsys Bro ar waith	- Cwtogi ar nifer y rhai sy'n mynd i mewn i'r ysbyty - Cwtogi ar y cyfnod yn aros yn yr ysbyty	Roedd nifer y rhai a aeth i mewn i'r ysbyty yn gyffredinol yn is ar gyfer y flwyddyn ariannol hon o'i gymharu â'r un chwarter ar gyfer y flwyddyn ariannol flaenorol (Ffigur 1).

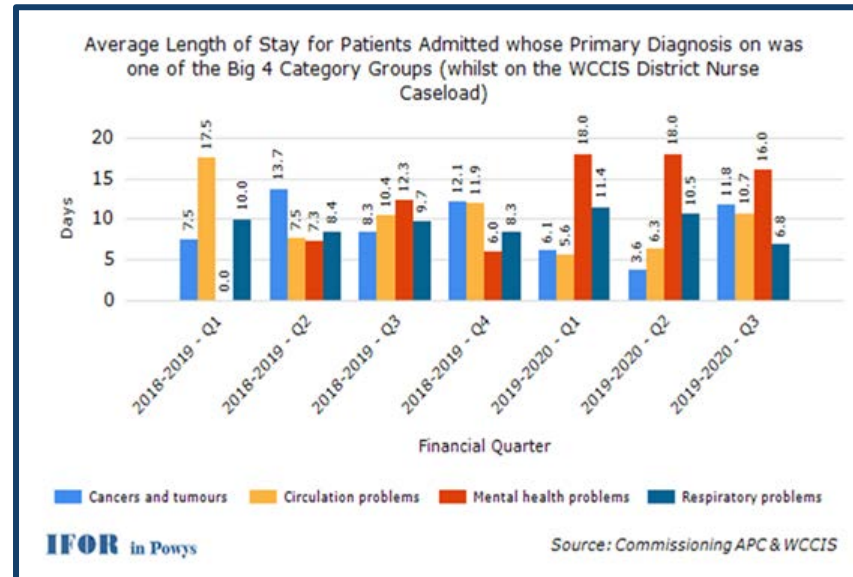
Ffigur 1: Siart yn dangos nifer y rhai a aeth i mewn i'r ysbyty yn gyffredinol

Mae'r Siart isod (Ffigur 2) yn edrych yn fanylach ar categori'r diagnosis ar gyfer derbyniadau brys, ac mae hwn yn dangos rhai amrywiadau bach fesul chwarter ar gyfer nifer y rhai a aeth i mewn i'r ysbyty.

Ffigur 2: Siart yn dangos categori'r diagnosis ar gyfer nifer y rhai a aeth i mewn i'r ysbyty

Mae'r Siart (Ffigur 3) yn dangos pa mor hir y bu pobl yn aros yn yr ysbyty ar gyfartaledd, ar sail y derbyniadau brys yn ystod pob chwarter ariannol. Mae'n ymddangos mai Iechyd Meddwl yw'r categori lle y mae pobl yn aros i mewn hiraf ond mae nifer y derbyniadau yn y categori diagnosis hwn yn fach felly mae hyn yn effeithio mwy ar y cyfartaledd.

Ffigur 3: Siart yn dangos pa mor hir y bu pobl yn aros yn yr ysbyty ar gyfartaledd

Rheoli Diabetes Math 1 trwy DAFNE

Mae DAFNE yn sefyll am Addasu Dos ar gyfer Bwyta Normal (*Dose Adjustment for Normal Eating*) ac mae'n ddull o reoli diabetes Math 1 ar gyfer oedolion ac yn darparu'r sgiliau sydd eu hangen i amcangyfrif y carbohydradau ym mhob pryd bwyd ac i chwistrellu'r dos cywir o inswlin.

Nod DAFNE yw helpu cleifion â diabetes Math 1 i fyw bywyd mor normal â phosibl, tra'u bod yn rheoli lefelau'r glwcos yn eu gwaed, a thrwy hynny lleihau'r risg o gymhlethdodau diabetes tymor hir. Mae DAFNE yn caniatáu i bobl wneud i diabetes cyd-fynd â'u ffordd o fyw, yn hytrach na newid eu ffordd o fyw i gyd-fynd â'u diabetes.

Mae Cynllun Cyflawni Cymru ar gyfer Diabetes 2016-2020 yn argymhell y dylid cynnig addysg strwythuredig i bob claf â diabetes Math 1. Mae'n rhaid i Nyrs Diabetes Arbenigol a Dietegydd ei gyflawni. Mae'r bwrdd iechyd wedi

derbyn cyllid Llywodraeth Cymru i hyfforddi Eleri Evans, Nyrs Diabetes Arbenigol a Hayley Kemp, Dietegydd, i fynychu'r cwrs gan eu galluogi nhw i ddarparu'r addysg i gleifion diabetig ym Mhowys ers mis Mehefin 2019. Mae'r cwrs wedi bod o fudd i gleifion.

"Dwi newydd gwblhau cwrs DAFNE a dim ond eisiau dweud, waw am gwrs ffantastig. Dwi wedi bod â diabetes math 1 am 33 o flynyddoedd ac roeddwn i'n amheus ynglŷn â'i fynychu achos roeddwn i'n meddwl...mod i'n gwybod y ffordd iawn i reoli fy diabetes ond mi alla' i ddweud â fy llaw ar fy nghalon bod y cwrs yma wedi bod o fudd gwirioneddol; mae wedi fy helpu i gael lefelau'r siwgr yn fy ngwaed o fewn y canllawiau yn ogystal â chael gwell hba1c.

Cyn hyn, roeddwn i'n cael lefelau uchel ac yna isel yna uchel ac yna isel, yn gylch cyson dieflig, a helpodd y cwrs yma fi i ddeall sut i drin lefelau isel o siwgr yn fy ngwaed yn gywir a chael cyn lleied â phosibl o lefelau uchel ar ei ôl, ac fe helpodd fi i ostwng y lefel uchel ond i beidio â chael lefel rhy isel ac roedd hyn yn agoriad llygad go iawn i mi ac mae wedi stopio hyn rhag digwydd.

Holl bwrpas y cwrs ydy cael eich cymarebau inswlin a charbohydrad yn hollol iawn a pheidio â gweithredu'n rhy gyflym gan fod y rhan fwyaf o'r inswlin cyflym-weithredol yn para am 4 awr felly doedd profi 2 awr ar ôl bwyd yn unol â'r cyngor o'r blaen ddim o unrhyw werth gan y byddai'r cylch dieflig yna y soniais i amdano uchod yn dechrau.

Bwriad y cwrs ydy caniatáu ichi fyw eich bywyd a gallu bwyta'r bwyd rydych chi'n ei hoffi fel eich bod chi'n rheoli'r diabetes yn hytrach na gadael i'r diabetes eich rheoli chi.

Dwi'n siŵr bod hyn yn apelio at lawer o bobl â diabetes Math 1. Roedd y cwrs yn un rhyngweithiol a wnaeth ganiatáu i mi ddysgu o brofiadau pobl eraill â diabetes math1 ac roedd hyn yn welliant mawr ar unrhyw gyrsiau eraill dwi wedi bod arny'n nhw.

Felly mi faswn i'n hoffi diolch o galon i BIAP am ddarparu'r cwrs ac mi faswn i'n awgrymu i unrhyw un â diabetes math 1 eu bod nhw'n bachu ar y cyfle yma i fynychu cwrs gwerth chweil a thrwyadl iawn oherwydd mi fydd yn gwella'ch rheolaeth yn llwyr (Credwch fi fel rhywun sydd wedi bod â diabetes am fwy na 30 o flynyddoedd.)"

“Dwi’n cytuno ag Anna 100%. Mae’r Cwrs DAFNE wedi rhoi yr hyder yn ôl i fi i reoli fy diabetes math 1 ac i beidio â gadael iddo fy rheoli i.

*Dwi wedi treulio pum wythnos gyda diabetigion eraill, pob un ohonyn nhw’n gwybod sut beth ydy’r brwydrau bob dydd, a dwi’n hynod o ddiolchgar i **Fwrdd Iechyd Addysgu Powys** am y cyfle i gymryd rhan yn y cwrs yma.*

Ar ôl cael sawl blwyddyn digon anodd gyda chymhlethedodau diabetig, roeddwn i eisiau gwneud rhywbeth i sicrhau fy mod i’n osgoi pyliau fel hyn am gyhyd â phosibl, yn ogystal â gwneud yn siŵr fy mod i’n llwyr ymwybodol o’r arferion diweddaraf sy’n newid byth a hefyd.

Mae rheoli Diabetes Math 1 yn job amser llawn a hyd yn oed ar ôl bron 28 mlynedd mae rhywun dal yn gorfod dysgu pethau newydd o hyd, ond gyda chefnogaeth Eleri, y Nyrs Diabetes Arbenigol a Hayley, y Dietegydd yn ogystal â diabetigion eraill ar y cwrs ac adnoddau cwrs DAFNE, dwi’n teimlo mod i’n fwy cymwys o lawer i ddelio â phethau #DAFNE #DiabetesMath1”

Gwnaethon ni agor **swîf awdioleg pediatrig newydd yn Aberhonddu** â’r nod o ddarparu mwy o wasanaethau awdioleg ym Mhowys ar gyfer plant a phobl ifanc. Mae’r dechnoleg ddiweddaraf oll yn yr ystafell, sy’n caniatáu i blant o Dde Powys gael profi eu clyw mewn amgylchedd diogel, cyfforddus a difyr. Mae plant dan dair oed yn cael profi eu clyw trwy awdiometreg atgyfnerthu gweledol gan ddefnyddio sgriniau LCD. Mae’r dechnoleg hon yn rhoi’r opsiwn o lanlwytho delweddau ac animeiddiadau penodol i bob plentyn, gan wneud y profion yn fwy dibynadwy ar gyfer rhai plant. Hefyd, mae gennym ni nawr yr opsiwn o gwblhau profion lleferydd ar gyfer plant hŷn, sy’n tynnu sylw at yr effaith y mae colli clyw yn ei chael ar blentyn mewn sefyllfa gyffredin. Mae’r ystafell brofi newydd wedi golygu bod plant o Bowys a fyddai fel rheol wedi cael eu gweld y tu allan i Bowys yn cael eu gweld o fewn eu sir eu hunain, gan gynyddu’r galw am y gwasanaeth a’i gapasiti.

Creu gwasanaeth ymataliaeth o'r radd flaenaf i blant ym Mhowys

Yn dilyn camau i sefydlu gwasanaeth ymataliaeth pediatrig, â'r bwriad o'i lansio yn 2019, cafodd y gwasanaeth ei lansio mewn digwyddiad dysgu dan arweiniad ERIC ar gyfer Ymwelwyr Iechyd a Nyrsys Ysgol i archwilio materion ymataliaeth mewn plant a phobl ifanc. Cyflogwyd nyrs glinigol arbenigol i roi'r un gwasanaeth integredig hwn ar waith a dechreuwyd clinigau penodol yn hydref 2019. Ar hyn o bryd, mae'r nyrs yn cwblhau ei hyfforddiant uwch ymarferydd MSc sy'n cynnwys uwch asesiadau clinigol a rhagnodi annibynnol. Bydd hyn yn golygu y gellir gweld plant ynglŷn â phroblemau ymataliaeth cymhleth neu gronig ym Mhowys heb fod angen teithio y tu hwnt i'r sir ac felly'n cefnogi'r agenda gofal yn agosach at gartref. Mae'r gwasanaeth hefyd yn cyflogi ymarferydd cynorthwyol sy'n darparu cefnogaeth uniongyrchol i blant a rhieni yn eu cartref eu hunain neu yn yr ysgol fel bo'n briodol ac mae hefyd yn darparu asesiadau strwythuredig ar gyfer darparu cynhyrchion rheoli ymataliaeth.

Fel rhan o'r ymdrech i ddarparu gofal agosach at gartref effeithiol, nododd y Tîm Nyrsys Plant Cymunedol fod gofal yn amrywio o ran gofal **plant a phobl ifanc ag epilepsi** ledled Powys. Enwyd nyrs gyswllt epilepsi a dderbyniodd hyfforddiant arbenigol i weithio'n benodol â'r timau gofal epilepsi yn yr holl fyrddau iechyd cyfagos yng Nghymru a'r Ymddiriedolaethau yn Lloegr. Mae hi wedi archwilio'r ddarpariaeth gwasanaeth ym mhob ardal ac wedi gweithio â nyrsys clinigol arbenigol i gytuno ar yr hyn sydd ei angen i sicrhau bod teuluoedd sydd â phlentyn

ag epilepsi ym Mhowys yn cael eu cefnogi'n lleol. Mae'r fenter hon wedi lleihau'r teithio ar gyfer teuluoedd a chafwyd adborth positif ynglŷn â chael cyswllt lleol. Mae'r nyrs gyswllt hefyd yn gweithio gydag ysgolion ac yn darparu hyfforddiant ledled Powys ac yn cyfrannu at ysgrifennu cynlluniau gofal iechyd ym maes addysg.

Dechreuodd peilot **clinig Niwroanabledd ar y cyd**, gyda Phediatregydd Ymgynghorol Cymunedol a Ffisiotherapydd ym mis Rhagfyr 2019. Bydd y dull hwn o weithio ar y cyd yn darparu adolygiad holistaidd o anghenion y plentyn, yn atal ymarferwyr rhag dyblygu asesiadau ac yn lleihau nifer y rheini sy'n mynychu'r clinigau a'r amser teithio cysylltiedig i rieni ac amser allan o'r ysgol i'r plentyn.

Mae **Cofrestr Parlys yr Ymennydd Cymru**'n cael ei threialu ym Mhowys â'r bwriad o'i chyflwyno fesul cam yn genedlaethol trwy'r systemau iechyd electronig. Ein nod yw sefydlu dull systematig o fynd ati i fonitro a chadw golwg ar barlys yr ymennydd yng Nghymru ac i gefnogi ymchwil i'r cyflwr. I gael rhagor o fanylion ewch i <https://cerebralpalsyregister.wales/welcome-to-http-cerebralpalsyregister-wales>

'Be Here, Be Clear'

The poster is titled "Be Here Be Clear: preventing early language difficulties" in large blue letters. It features several speech bubbles with quotes from participants, a list of project details, and contact information at the bottom. The background is light blue with a subtle pattern of speech bubbles.

Be Here Be Clear:
Byddi'nna Gwydd yn Gŵr

"(she is) babbling more, trying to talk"

"vast improvement in only the four visits"

Be Here Be Clear: preventing early language difficulties

- A Bevan exemplar project to develop, pilot and evaluate a new preventative approach to promote early language through positive interactions
- A collaboration between Speech & Language Therapy, Health Visitors and Action for Children
- Strong emphasis on co-production and involving Dads
- 4 sessions, delivered at home, in which each parent is filmed with their child and then supported to choose a relevant target (e.g. Getting face to face; following the child's lead)
- Evaluation of the project is currently underway

"when she babbles I interpret what she is babbling about"

"great to have this helpful team in developing my daughter's language"

For further information please contact catherine.pape@wales.nhs.uk

Mae'r prosiect hanner ffordd tuag at gael ei gwblhau. Mae data ar gyfer y llawlyfr newydd yn cael eu casglu ar hyn o bryd a'r nod yw ei gwblhau ym mis Hydref 2020. Mae cynllun Prosiect Enghreifftiol Mabwysiadu a Lledaenu Bevan wedi gweld pedwar rhanbarth yng Nghymru hefyd yn ennill cyllid i ddefnyddio'r rhaglen ac mae prosiect arall yn cael ei ddatblygu i gefnogi'r timau hyn i'w gyflwyno fesul cam.

Aromatherapi mewn Gwasanaethau Mamolaeth

Rhedwyd cynllun peilot newydd ym Mhowys â'r nod o weld a all aromatherapi helpu menywod a theuluoedd i gael yr enedigaeth y maen nhw ei heisiau. Ar ôl ei fonitro dros y 12 mis diwethaf, mae'r adborth wedi bod yn bositif:

“Wythnos yn hwyr ac wedi hen flino ar fod yn feichiog, dyma'r fydwraig Rachel yn cyrraedd wedi'i harfogi ag aromatherapi! Fe wnaeth i mi ymlacio'n syth bin pan gafodd ei ddefnyddio yn ystod sesiwn tyllino â llaw, yna 'chydig o ddiferion yn y bath cyn gwely. Pan ddechreuodd y poenau esgor, roedd yn wych am dynnu fy sylw ac fe helpodd fi i aros adre am fwy o amser cyn mynd i'r ganolfan geni”.

Gwasanaethau Endosgopi

Mae 2019-20 wedi bod yn flwyddyn brysur arall i wasanaethau endosgopi.

- Ym mis Ebrill 2019, dyfarnwyd blwyddyn arall o achrediad JAG i'r bwrdd iechyd ar gyfer yr uned. Mae'r bwrdd iechyd yn dal i fod yn un o chwe uned yn unig yng Nghymru (allan o gyfanswm o 20), i ennill yr achrediad hwn. Bu'r arolygiad yn adolygu'n benodol gofal clinigol cleifion yn yr uned, profiad y claf, cyfleusterau diheintio a pherfformiad a boddhad y gweithlu. Dadansoddwyd perfformiad pob endosgopydd yn drwyadl. Cyfrannodd staff o leiaf 15 archwiliad clinigol i gefnogi tystiolaeth a gyflwynwyd ac ail-ysgrifennwyd neu adolygwyd yr holl ddogfennau yn ymwneud ag endosgopi.
- Agorwyd cyfleusterau toiled ychwanegol i wella preifatrwydd ac urddas cleifion. Yn ystod y gwaith adeiladu ni chanslwyd unrhyw apwyntiadau endosgopi gan sicrhau bod cleifion yn cael eu gweld mewn modd amserol.
- Ym mis Ionawr 2019, cyflogodd y bwrdd iechyd Dr Helen Griffiths, Uwch Nyrs Endosgopi, i sefydlu gwasanaeth endosgopi'r llwybr uchaf newydd a'i ehangu.
- Mae swît endosgopi newydd wedi'i datblygu yn Ysbyty Llandrindod. Disgwylir i hon agor yng ngwanwyn 2020. Dyma fydd y cyfleusterau endosgopi cyntaf yng nghanolbarth Powys am fwy nag 8 mlynedd. Y nod yw gweithio tuag at gael JAG i achredu'r cyfleuster hwn yn 2022.
- Mae'r bwrdd iechyd wedi gweld twf o ryw 10% yn nifer yr atgyfeiriadau endosgopi bob blwyddyn am y 4 blynedd diwethaf (yn unol â'r hyn roedd Llywodraeth Cymru a'r DU wedi'i ragweld), ac mae gwaith yn mynd rhagddo ar draws y bwrdd iechyd, gan gynnwys timau gweithredol ac uwch arweinwyr, i sicrhau bod yna gynlluniau arfaethedig sy'n bragmatig i ddiwallu'r galw cynyddol hwn a'r twf o 10% y flwyddyn a ragwelir ar gyfer y 5 mlynedd nesaf.
- Mae Sgrinio Coluddion Cymru wedi parhau i wasanaethu poblogaeth Powys. Rydyn ni'n rhagweld twf cynyddol yn y dyfodol agos a thu hwnt yn niferoedd y cleifion sy'n defnyddio'r gwasanaeth wrth i Brawf Imiwnolegol Ysgarthol (FIT) newydd Sgrinio Coluddion Cymru gael ei gyflwyno ac wrth i'r ystod oedran ehangu.
- Cwblhaodd ein Nyrs Endosgopi Ymgynghorol PhD mewn Meddygaeth ac enillodd swydd fel Darlithydd Anrhydeddus mewn Meddygaeth ym Mhrifysgol Abertawe.
- Bu ein Nyrs Endosgopi Ymgynghorol ar ymweliad elusennol â Bangladesh i addysgu technegau uwch endosgopig i nyrsys a meddygon. Yr uchafbwynt oedd cael gwrandawriad gyda'r Prif Weinidog i drafod y rhaglen addysgol a oedd yn cael ei darparu.

Nyrsio Cymdogaeth

Cynhaliwyd arolwg i gleifion a staff er mwyn casglu adborth ar ddiwedd y prosiect, â'r bwriad o'i gwblhau erbyn 1^{af} Ebrill. Bydd Prifysgol De Cymru'n gwneud gwerthusiad ffurfiol o'r prosiect.

Gofalwyr

Cymeradwywyd Cynllun Gofalwyr ar Dudalen trwy'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol. Mae'r Grŵp Llywio Gofalwyr yn parhau gyda chynrychiolaeth dda o blith gofalwyr. Cytunwyd ar feysydd allweddol i ganolbwyntio arnyn nhw a threfnwyd bod arian ar gael i hyrwyddo seibiant hyblyg.

Gwnaethom ni ddweud...	Targed	Sut hwyl y cawsom ni arni
Byddwn ni'n gweithio gyda'n partneriaid i gynyddu nifer cymunedau Powys sy'n ymrwymo i fod yn 'Gymunedau Sy'n Ystyriol o Dementia'.	Cynyddu nifer cymunedau Powys sy'n ymrwymo i fod yn 'Gymunedau Sy'n Ystyriol o Dementia'.	Mae gennym ni nawr 4 canolfan cyfarfodydd dementia ledled Powys

Dementia

Mae'r bwrdd iechyd yn gweithio i gyflawni'r themâu o fewn Cynllun Gweithredu Cymru ar gyfer Dementia 2018-2021, gyda grwpiau o Arweinwyr Dementia yn ei oruchwyllo ac yn adrodd ar y cynnydd i Lywodraeth Cymru bob chwe mis.

Rydyn ni'n parhau i gydweithio â'n partneriaid o'r trydydd sector i godi ymwybyddiaeth mewn cymunedau lleol ac ar hyn o bryd mae yna ddeuddeg tref ym Mhowys yn gweithio tuag at fod yn dementia-gyfeillgar. Mae'r cymunedau dementia-gyfeillgar yn parhau i gynnal sesiynau Cyfeillion Dementia. Mewn un ardal, llogwyd bws Taith Rithwir Dementia i godi ymwybyddiaeth o brofiad posibl rhywun â dementia ac roedd aelodau o'r cyhoedd yn cael mynd trwy'r bws yn rhad ac am ddim. Cwblhaodd mwy na 95 o bobl sesiwn ar y bws taith rithwir dementia.

Mae'r mudiad Materion Dementia ym Mhowys wedi llwyddo i agor pedwaredd ganolfan cyfarfodydd dementia, nawr yn rhedeg yn Ystradgynlais, Aberhonddu, Llandrindod a'r Drenwydd. Mae'r Canolfannau hyn yn cynnig cefnogaeth, addysg a gweithgareddau sy'n cael eu harwain gan y bobl sy'n mynychu. Mae prosiectau pontio'r cenedlaethau'n parhau mewn Ysgolion ledled Powys.

Ar hyn o bryd, mae'r gwasanaeth Asesu'r Cof yn rhan o dreial i gwblhau'r llyfr gwaith archwilio ar gyfer gwasanaethau Cof ar y cyd â Gwelliant Cymru, cyn iddo gael ei gyflwyno fesul cam yn genedlaethol.

Mae gwaith ymgysylltu â Phractisau Cyffredinol yn parhau ac mae prosiect i godi ymwybyddiaeth o dementia, gan ddefnyddio sgriniau electronig, yn cael ei ddatblygu mewn un ardal.

Mae'r Arweinydd Dementia'n gweithio gyda Gwelliant Cymru i fwrw ymlaen â Siarter Ysbyty Dementia-Gyfeillgar y Gynghrair Gweithredu ar Dementia y mae Llywodraeth Cymru wedi'i mabwysiadu'n ddiweddar ac y bwriedir ei lansio ym mis Medi 2020. Mae hon eisoes wedi'i mabwysiadu yn Lloegr. Mae ysbytai'n parhau i ddefnyddio'r Cynllun Pili Pala ac Ymgyrch John i gefnogi'r argymhellion sydd yn Archwiliad Cenedlaethol Coleg Brenhinol y Seiciatryddion o Ofal Dementia mewn ysbytai cyffredinol.

Datblygwyd tîm Trin Dementia yn y Cartref yn Ne Powys ac agorodd fel gwasanaeth ym mis Tachwedd 2019. Ei ddiben yw darparu asesiad, triniaeth ac adolygiad cyflym, er mwyn lleihau'r angen am dderbyniadau i'r ysbyty, ac i alluogi'r claf i gael ei asesu a'i gefnogi yn y lle y mae'n byw fel arfer. Mae sail y tîm ym Mronllys ac, ar hyn o bryd, maen nhw'n gweithredu rhwng yr oriau 9am – 5pm, o ddydd Llun i ddydd Gwener.

Mae yna ffocws ar hyfforddiant dementia ym mis Chwefror a mis Mawrth 2020 pan fydd yr holl staff yn cael eu hannog i gwblhau modiwl dementia e-ddysgu Cymru Gyfan y GIG gyda'r arweinydd dementia yn mynd i wardiau ysbyty i gefnogi dysgu yn y gwaith. Trefnwyd rhaglen ystafell ddosbarth gydol 2020 i Bowys gyfan. Mae Llywodraeth Cymru'n gwerthuso'r gwaith sydd wedi'i gwblhau ym Mhowys ym mis Ebrill 2020.

Iechyd Meddwl a Phartneriaethau

Law yn Llaw at Iechyd Meddwl ydy strategaeth 10 mlynedd Llywodraeth Cymru i wella iechyd meddwl a llesiant yng Nghymru. Mae blwyddyn olaf yr ail Gynllun Cyflawni, sy'n cwmpasu'r cyfnod 2019/20, yn parhau i alw am ddull trawsbynciol o fynd ati gan weithredu ar y cyd â phartneriaid yn cynnwys Llywodraeth Cymru, Byrddau Iechyd, Awdurdodau Lleol, y Trydydd sector a'r sector Annibynnol, Addysg, Iechyd Cyhoeddus Cymru, yr Heddlu, Gwasanaethau Tân ac Ambiwlans, pobl sy'n defnyddio'r gwasanaethau a'r rheini sy'n agos atyn nhw. Treuliodd y bwrdd iechyd a'r partneriaid gryn dipyn o amser yn ystod y flwyddyn yn ymgynghori ac yn cefnogi ymgysylltu lleol ynglŷn â'r Cynllun Cyflawni *Law yn Llaw at Iechyd Meddwl* newydd (2019-2022). Tra bo rhai meysydd i'w datblygu yn y cynllun newydd, a dweud y gwir mae Powys ar y blaen â rhai agweddau o'r cynllun fel Cynllunio'r Gweithlu a Chydgynghyrchu â'n Defnyddwyr Gwasanaeth. Y Bwrdd Partneriaeth Cenedlaethol sy'n goruchwyllo'r gwaith ac mae Bwrdd Partneriaeth Lleol yn dal i fodoli ym mhob ardal. Ym Mhowys, y Partneriaeth Cynllunio a Datblygu Iechyd Meddwl yw'r enw ar y Bwrdd Partneriaeth Lleol ac mae ein strategaeth ar gyfer iechyd meddwl wedi'i hamlinellu o fewn y "Strategaeth Iechyd a Gofal", gan amlinellu deilliannau lleol ar gyfer ein poblogaeth.

Gydol 2019/2020, mae amrywiaeth o gamau wedi'u cymryd i gyflawni gweledigaeth y Partneriaeth i hybu iechyd a llesiant meddyliol ac emosiynol pobl o bob oed ac i alluogi darparu gwasanaeth gofal gwirioneddol integredig, a thrwy hynny gwneud gwahaniaeth positif ym mywydau pobl sydd mewn cysylltiad â'n gwasanaethau.

Yn ystod 2019/2020, bu Rheolwr y Partneriaeth yn y bwrdd iechyd, a oedd yn cydweithio â **Bwrdd Cynllunio Ardal Powys** i oruchwyllo'r gwasanaethau sy'n cefnogi pobl sy'n byw â phroblemau yn sgil camddefnyddio sylweddau, yn cymryd camau allweddol dilynol o'r llynedd trwy:

- Sicrhau cyllid oddi wrth Lywodraeth Cymru ar gyfer swydd yn edrych yn benodol ar Leihau Niwed ar draws asiantaethau i helpu i gefnogi gwaith gwasanaethau camddefnyddio sylweddau ac, yn anad dim, i helpu i leihau'r achosion o niwed ymysg pobl sy'n byw â phroblemau iechyd meddwl a phroblemau yn sgil camddefnyddio sylweddau.
- Sicrhau cyllid pellach ar gyfer dwy swydd newydd yn darparu cefnogaeth ychwanegol i bobl sy'n byw ag anghenion cymhleth yn ymwneud â phroblemau iechyd meddwl a phroblemau yn sgil camddefnyddio sylweddau, gan weithio'n uniongyrchol â Thimau Iechyd Meddwl Cymunedol, yr Heddlu, y Gwasanaethau Cymdeithasol a'r Trydydd Sector i gydlynu gofal a chefnogaeth i bobl.

- Estyn capasiti ymhellach trwy sicrhau cyllid ar gyfer pedair swydd, yn y Trydydd Sector, yn edrych ar anghenion gofal cymhleth ar gyfer pobl â phroblemau iechyd meddwl, problemau yn sgil camddefnyddio sylweddau a materion yn ymwneud â thai.
- Edrych ar y cyd ar yr angen am “Archwiliad Clinigol” annibynnol o’r gwasanaeth sy’n cael ei gomisiynu ar hyn o bryd i benderfynu ar yr hyn sy’n gweithio’n dda a’r hyn y gellid ei wella mewn gwasanaethau camddefnyddio sylweddau sy’n cael eu comisiynu.

Rydyn ni’n parhau i flaenoriaethu gwaith **Fforwm y Lluoedd Arfog a Chyn-filwyr Powys**, sy’n grŵp amlasiantaeth yn cynnwys cynrychiolwyr Cyn-filwyr a Chyn-beronél y Lluoedd Arfog a phobl sydd wedi cael profiad o fyw â phroblemau iechyd meddwl sydd wedi bod ar ddyletswydd gweithredol o fewn y Lluoedd arfog. Rôl y Fforwm yw sicrhau bod problemau iechyd sy’n ymwneud â Chyfamod y Lluoedd Arfog yn cael eu hadlewyrchu’n briodol wrth gynllunio a gwella pob un o wasanaethau’r GIG.

Mae’r Bartneriaeth yn parhau i gyflawni cydgynllun gweithredu i sicrhau bod gwasanaethau iechyd meddwl i Gyn-filwyr yng Nghymru’n gallu diwallu anghenion mewn modd amserol a phriodol. Mae gwaith i godi ymwybyddiaeth o’r gwasanaethau cymorth iechyd meddwl i Gyn-filwyr yn y gymuned ac ar draws gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol eraill yn parhau. Rydyn ni wedi recriwtio cynrychiolydd newydd i eistedd ar y bwrdd ac rydyn ni’n parhau i edrych ar sut y mae pobl yn gallu cyrchu’r gwasanaeth ledled Powys. Mae cysylltu â gwasanaethau cymunedol newydd fel Cysylltwyr Cymunedol a gwasanaethau Trydydd Sector lleol eraill, nad yw personél o bosibl yn gwybod amdany’n nhw hyd yma, a’r ymrwymiad i sicrhau bod unrhyw bersonél sy’n ymgeisio am swyddi o fewn y GIG mewn sefyllfa dda i dderbyn cefnogaeth, wedi bod o ddiddordeb penodol yn ystod y flwyddyn ddiwethaf.

Mae’r Bartneriaeth Cynllunio a Datblygu Iechyd Meddwl, y mae’r bwrdd iechyd yn ei hwyluso, yn parhau i ddod â phartneriaid allweddol ynghyd, ac mae gofal mawr yn cael ei gymryd i gynnwys pobl sy’n defnyddio’r gwasanaethau, rhieni a gofalwyr yn y gwaith cynllunio parhaus ac wrth gyflenwi ein Strategaeth Iechyd a Gofal Lleol. Mae yna gryn **gydgynhyrchu a chynnwys ein cleifion a defnyddwyr gwasanaeth** yn mynd rhagddo yn flynyddol. Mae cynrychiolwyr unigol pobl sy’n defnyddio gwasanaethau yn aelodau gweithredol o’r Bartneriaeth. Maen nhw’n rhoi adborth i’r Bartneriaeth o rwydweithiau lleol (ffurfiol ac anffurfiol) ac o’r fforwm defnyddwyr gwasanaeth a gofalwyr cenedlaethol a byrddau partneriaeth cenedlaethol ac yn sicrhau bod blaenoriaethau allweddol y cynllun cyflawni lleol yn aros yn rheng flaen gwaith y Bartneriaeth. Mae a wnelo cynrychiolwyr yn helaeth â ffrydiau gwaith y Bartneriaeth.

Is-grŵp o'r Bartneriaeth Cynllunio a Datblygu Iechyd Meddwl ydy'r grŵp **Ymgysylltu i Newid** ac mae'n cwmpasu cynrychiolwyr o'n hasiantaethau sy'n bartneriaid a dinasyddion. Sefydlwyd yr is-grŵp i hybu'r Bartneriaeth yn ehangach ac mae'n ceisio datrys materion y mae pobl sydd mewn cysylltiad â gwasanaethau a'r rheini sy'n agos atyn nhw yn eu codi â staff ar lefelau lleol a rhanbarthol. Mae'r grŵp yn ystyried yr adborth a gesglir oddi wrth bobl sy'n defnyddio gwasanaethau ac yn ei ddefnyddio i ddarparu sail ar gyfer gwasanaethau a ddatblygir trwy'r bartneriaeth, ac i'w gwella. Cefnogodd rhai o'r gweithgareddau grŵp yn 2019/2020 nifer o ddigwyddiadau ymwybyddiaeth o iechyd meddwl gydol y flwyddyn. Mae aelodau (a'u sefydliadau) wedi cymryd rhan yn nigwyddiadau "Diwrnod Amser i Siarad", "Diwrnod Iechyd Meddwl y Byd" a "Diwrnod Ymwybyddiaeth o Hunan-niweidio" (hyfforddiant mewn swydd), ymysg eraill. Yn 2019/2020, cynhaliodd ein cynrychiolwyr unigol arolwg o rai pobl a oedd yn defnyddio'r gwasanaethau iechyd meddwl ym Mhowys a defnyddiwyd y darganfyddiadau i wneud gwelliannau bach ond effeithiol i'r gwasanaethau iechyd meddwl, fel gweithio ar ddiweddarau'r wybodaeth i gleifion a ddarperir ynglŷn â Rhan 3 o'r Mesur Iechyd Meddwl.

Ar ôl gwranddo ar ein cleifion/defnyddwyr gwasanaeth a chynrychiolwyr ein dinasyddion, mae'r bwrdd iechyd eleni wedi sicrhau cyllid ar gyfer **gwasanaeth Ymyrraeth Gynnar mewn Seicosis** sydd nawr wedi'i staffio'n llawn ac yn dechrau cael ei gyflwyno fesul cam ledled Powys. Maen nhw wrthi'n ceisio gweithio gyda chleifion ac aelodau o'r teulu i gyd-ddylunio'r gwasanaeth ar sail straeon cleifion a phrofiadau pobl sydd wedi byw gyda seicosis cyfnod cyntaf.

Yn 2019/2020, yn ychwanegol at ein Gwasanaeth therapi gwybyddol ymddygiadol ar-lein Silver Cloud (yn gymysg â chwnsela wyneb yn wyneb) sy'n cynnig gwell mynediad at therapïau seicolegol ac sy'n parhau i fod yn llwyddiant, rydyn ni wedi datblygu gwasanaeth newydd yn ymwneud â **thrawma cymhleth** ac **anhwylderau personoliaeth** ac wedi recriwtio staff arbenigol. Rydyn ni hefyd yn uwchsgilio staff presennol ag ymyriadau newydd a sgiliau arbenigol gan sicrhau bod yr offerynnau therapiwtig gorau a diweddaraf o ansawdd yn cael eu darparu ac ar gael.

Mae lleihau nifer yr achosion o **Hunanladdiadau a Hunan-niweidio** yn parhau i fod yn flaenoriaeth allweddol i ni a'n partneriaid statudol ac eleni rydyn ni wedi sicrhau cyllid oddi wrth Lywodraeth Cymru ar gyfer swydd gydlynw benodol ar draws partneriaid a fydd yn ein helpu ni i barhau i gyflawni'r blaenoriaethau yn y Cynllun Atal Hunanladdiad (Beth am Siarad â Fi 2).

Gan weithio gyda'n partneriaid yn y **Trydydd Sector**, rydyn ni hefyd yn edrych ar yr angen i ganolbwyntio mwy ar "**bresgripsiynu cymdeithasol**" o fewn iechyd meddwl, meysydd newydd fel "**Celfyddydau mewn Iechyd**" ac eleni rydyn ni wrthi'n recriwtio cydlynwdd i helpu i gyflawni prosiectau ledled ein hysbytai, grwpiau cymunedol a phartneriaid yn ogystal â chysylltu "**Presgripsiynu Gwyrdd**" â phrosiectau sy'n ymwneud ag "**Eco-Therapi**" y mae ein partneriaid yn y trydydd Sector, Gwasanaethau Cefn Gwlad y Cyngor Sir, Awdurdodau Parc Cenedlaethol a Chyfoeth Naturiol Cymru yn eu darparu.

Eleni, symudodd **Gwasanaeth Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed** (CAMHS) i'r Gyfarwyddiaeth Iechyd Meddwl ac mae cyflenwi gwasanaethau integredig, datblygu iechyd emosiynol i bobl ifanc a'u gallu i ymdopi wedi cael eu blaenoriaethu. Gwnaethon ni lwyddo i dderbyn arian trwy'r Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol i ddatblygu gwasanaeth iechyd emosiynol a llesiant rhithwir, gan ddod â llawer o bartneriaid ynghyd fel gwasanaethau cymdeithasol plant, gwasanaethau ieuenctid, yn rhai cyffredinol ac wedi'u targedu, yn ogystal â gwasanaeth cwnsela ac addysg XenZone. Mae llawer o waith wedi'i wneud ar ddatblygu un pwynt mynediad/mynediad integredig i'n model gwasanaeth.

Mae partneriaeth ag Ymddiriedolaeth Natur Maldwyn yng Ngogledd Powys yn datblygu i ymwneud yn benodol â phresgripsiynu gwyrdd/cymdeithasol ar gyfer pobl ifanc mewn gofal sylfaenol ac eilaidd, ynghyd â darparu cefnogaeth gydgysylltiedig yn y Sector Gwirfoddol.

Hefyd, defnyddiwyd cyllid trawsnewid Iechyd Meddwl i ddatblygu mwy o gefnogaeth trwy'r gweithwyr gofal iechyd meddwl sylfaenol mewn ysgolion, gan gynnwys chwe ysgol gynradd, a datblygu cysylltiadau â gwasanaethau cymdeithasol plant i ddarparu hyfforddiant ac ymgynghoriad penodol i staff.

Mae symud i'r Gyfarwyddiaeth Iechyd Meddwl hefyd wedi bod o gymorth i gyflymu'r camau i sicrhau gwelyau priodol i oedran ar gyfer cleifion mewnol ym Mhowys.

Mae gwaith y **Fforwm Gofal mewn Argyfwng**, sy'n gyrru'r Concordat Gofal mewn Argyfwng gyda'n partneriaid yn yr Heddlu, gwasanaethau cymdeithasol, y Trydydd Sector ac iechyd wedi mynd o nerth i nerth yn 2019/2020 ac mae Powys yn parhau i arwain ar waith ein **Cefnogaeth, Risg ac Ymyrraeth Integredig** (IRIS) a lansiwyd y llynedd. Rydyn ni wedi gweld y defnydd o IRIS yn cynyddu'n briodol ac mae'r dull amlasiantaeth unigryw hwn o fynd ati i asesu risg ar y cyd a rheoli ac adolygu achosion wedi bod yn hynod werthfawr o ran ein dull integredig o ddarparu cefnogaeth arbenigol i bobl mewn risg.

Cydraddoldeb ac Amrywiaeth

Mae'r bwrdd iechyd wedi parhau i adeiladu ar y gwaith sydd eisoes wedi'i wneud ynglŷn â Chydraddoldeb ac Amrywiaeth â'r nod o wella'r modd o gyflenwi gwasanaeth i'r rheini sydd â nodwedd warchodedig dan Ddeddf Cydraddoldeb 2010. Ein nod hefyd fu cynyddu ymwybyddiaeth staff o'r heriau sy'n wynebu unigolion a hybu arfer gorau.

Yn dilyn adolygiad o'n Cynllun Cydraddoldeb Strategol ar gyfer 2016-2020 a wnaed gyda'r Comisiwn Cydraddoldeb a Hawliau Dynol ym mis Hydref 2019, mae'r bwrdd iechyd yn perfformio'n dda ond rydyn ni'n cydnabod y gallwn ni wneud mwy o lawer, yn enwedig o ran ymgysylltu â chymunedau lleol ac unigolion ag anghenion penodol er mwyn ein helpu ni i gynllunio a chyflenwi ein gwasanaethau'n well yn unol â hyn.

Mae'r bwrdd iechyd wedi datblygu Cynllun Cydraddoldeb Strategol 4 blynedd newydd i adeiladu ar y gwaith sydd eisoes yn cael ei wneud i sicrhau bod gwasanaethau'n hygyrch i bawb ac rydyn ni'n ceisio sicrhau nad yw'r rheini sydd â nodwedd warchodedig dan anfantais mewn unrhyw ffordd wrth ddefnyddio gwasanaethau gofal iechyd.

Mae Safonau Cymru Gyfan ar gyfer Darparu Gwybodaeth Hygyrch i Bobl â Nam ar eu Synhwyrâu a Chyfathrebu â Hwyl yn parhau i gael eu rhoi ar waith ar draws y bwrdd iechyd. Mae ein Swyddog Cyswllt Gofal Llygaid Lleol yn mynychu clinigau gofal llygaid yn rheolaidd i gynnig gwybodaeth a chynghor ar amrywiaeth eang o wasanaethau cymorth sydd ar gael i'r rheini â nam ar y synhwyrâu. Mae adrannau Awdioleg wedi cyflwyno dulliau i nodi cleifion dementia sy'n colli eu clyw ac mae gweithdrefnau newydd atgyfeirio i ward wedi'u rhoi ar waith er mwyn sicrhau bod y cleifion hyn yn cael eu gweld ar frys. Ein blaenoriaethau wrth symud ymlaen yw gweithio gyda sefydliadau 3ydd sector unigol sydd hefyd yn gallu cefnogi pobl â nam ar eu synhwyrâu. Wrth symud ymlaen, bydd y bwrdd iechyd yn ceisio dod o hyd i hyfforddiant arbenigol ychwanegol i ddarparu gwybodaeth a sgiliau pellach i'n staff clinigol wrth ddelio â'r rheini sydd â nam ar eu synhwyrâu.

Mae cyflawniadau sylweddol wedi'u gwneud gydol 2019-2020, o fewn ein Gwasanaethau Dementia yn anad dim. Mae'r bwrdd iechyd wedi gwneud ymdrechion sylweddol i wella bywydau ein cleifion dementia a'u teuluoedd. Mae yna bellach 4 canolfan dementia ar draws Powys lle y mae pobl yn gallu cael cefnogaeth, cynghor a gweithgareddau ystyrlon ynghyd â'u gofalmwyr. Datblygwyd timau trin dementia yn y cartref i gefnogi pobl ag anghenion cynyddol er mwyn osgoi gorfod mynd i'r ysbyty. Rhoddwyd argymhellion adroddiad 'Ymddiried mewn Gofal' (<http://www.wales.nhs.uk/sitesplus/documents/861/140604trustedtocarecy.pdf>) ar waith yn llwyddiannus i helpu i wella profiad cleifion â dementia gyda phroblemau iechyd corfforol, a dyma rai o'r mentrau a roddwyd ar waith:

- 'Ymgyrch John' i ganiatáu mynediad agored i deuluoedd a gofalmwyr gael ymweld.
- Prynu unedau Gweithgareddau Therapi Rhyngweithiol Hel Atgofion (RITA) i ddarparu gweithgareddau ystyrlon i bobl ar y wardiau yn 2019-2020.
- Rhoddwyd cydnabyddiaeth i dîm hyfforddi gofal dementia nyrsys a gweithwyr proffesiynol perthynol i iechyd ysbyty'r Trallwng yng ngwobrau rhagoriaeth staff mewnol y bwrdd iechyd am y gwaith y maen nhw wedi'i wneud i wella'r amgylchedd i gleifion â dementia.

Dyma rai enghreifftiau o gyflawniadau eraill mewn adrannau eraill:

- Mae ein Cyfarwyddiaeth Iechyd Meddwl wedi bod yn gweithio gyda Diverse Cymru i roi'r Pecyn Cymorth Cymhwysedd Diwylliannol ar waith fel rhan o'n huchelgais i gyflawni Cynllun Ardystio Arfer Iechyd Meddwl Da yn y Gweithlu ar gyfer pobl dduon a lleiafrifoedd ethnig.
- Mae Prosiect Asesu Diwrnod Mamolaeth llwyddiannus wedi'i gyflwyno fesul cam gan ddarparu mynediad hollbwysig i sganiau a chefnogaeth yn y sir, gan leihau'r angen i ddarparu rieni deithio i Ysbytai Cyffredinol Dosbarth cyfagos. Mae Tîm y Prosiect Brechiad Ffliw mewn Beichiogrwydd hefyd yn arwain y ffordd o ran imiwneiddio rhag y ffliw dan arweiniad bydwagedd.
- Mae'r bwrdd iechyd hefyd wedi cydnabod anghenion y gymuned Nepalaidd leol ac mae wedi ymateb i'r angen i wybodaeth fod ar gael yn y Nepaleg. O ganlyniad, mae cyfres o daflenni ar gyfer cleifion iechyd meddwl wrthi'n cael eu cyfieithu.
- Cafodd staff Ynys y Plant, y Drenewydd eu cydnabod yng ngwobrau rhagoriaeth staff mewnol y bwrdd iechyd am eu hymdrechion yn gwella bywydau pobl ag anableddau ym Mhowys.

Arolygiadau Allanol

Adolygiad Cenedlaethol o Wasanaethau Mamolaeth – Arolygu Unedau Geni

Fel rhan o'r adolygiad cenedlaethol o wasanaethau mamolaeth ledled Cymru, mae Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) wedi bod yn arolygu'r unedau geni yn y Trallwng, y Drenewydd, Llanidloes, Trefyclo, Llandrindod ac Aberhonddu, gan ddechrau ar 10 Chwefror 2020.

Mae AGIC yn adrodd yn bositif ynglŷn â'r canlynol:

- Roedd menywod o'r farn bod y gofal a'r driniaeth a gafwyd yn ystod eu hamser yn yr unedau yn ardderchog
- Gwelsom ryngweithio proffesiynol a charedig rhwng y staff a'r cleifion, a darparwyd gofal ag urddas
- Arolygwyd y broses rheoli meddyginiaethau a'i chael yn un ddiogel a chadarn
- Roedd y ddogfennaeth o safon uchel
- Roedd gwybodaeth hybu iechyd ragorol i'w gweld yn yr unedau trwyddyn nhw draw
- Roedd y gofal a roddwyd o safon uchel gyda dilyniant clir o ran cynllunio gofal
- Roedd yr unedau i gyd yn lân, yn groesawgar ac yn addas i ddiwallu anghenion darpar famau a'u teuluoedd.

Argymhellodd AGIC y gallai'r gwasanaeth wella:

- Dulliau gwacáu'r pwll geni mewn argyfwng
- Adolygu prosesau dril ar gyfer argyfwng
- Adolygu amgylcheddau o fewn Ysbyty Coffa Rhyfel Llanidloes ac Ysbyty Trefyclo.

Mae'n bleser nodi bod sylwadau crynhoi AGIC yn cyfeirio at y ffaith bod y gwasanaeth yn darparu gofal diogel ac effeithiol gydag urddas a pharch i gleifion. Er ein bod yn nodi bod yna drefniadau da ar waith i gefnogi cyflenwi gofal diogel ac effeithiol a gweithio positif fel tîm amlddisgyblaeth, rydyn ni'n cydnabod bod yna rai meysydd a nodir sydd angen eu gwella. Mae'r bwrdd iechyd eisoes wedi dechrau gweithio tuag at sicrhau bod y gwelliannau hyn yn cael eu gwneud a bydd y cynllun gwella'n cael ei fonitro'n fewnol trwy'r Grŵp hwn yn unol â'r trefniadau llywodraethu a sicrwydd.

Arolygu Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol – Ysbyty'r Drennewydd

Cynhaliwyd yr arolygiad ar y cyd rhwng AGIC ac Arolygiaeth Gofal Cymru (AGC) ar 4 a 5 Chwefror 2020. Roedd hwn yn dilyn yr Adolygiad Thematig o Iechyd Meddwl Oedolion yn y Gymuned ar y cyd yn 2017/2018 ac arolygiadau pellach o'r Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol a gynhaliwyd yn 2018-2019.

Cynhaliwyd yr arolygiad dros gyfnod o ddeuddydd ac roedd yn cynnwys trafodaethau â staff y Tîm Iechyd Meddwl Cymunedol, defnyddwyr gwasanaeth a gofalwyr, yn ogystal ag archwilio dogfennaeth gan gynnwys cofnodion defnyddwyr gwasanaeth, polisiâu, cofnodion staff ac adolygiadau o'r system.

Yn syth ar ôl yr arolygiad rhoddwyd gwybod yn ffurfiol i'r bwrdd iechyd a'r awdurdod lleol bod meysydd pryder wedi'u nodi a allai beri risg uniongyrchol i ddiogelwch cleifion. Roedd y tîm arolygu wedi cael gwybod gan aelodau o staff yn ystod yr arolygiad bod yna broblem hirhoedlog a pharhaus ynglŷn â'r system rheoli cofnodion electronig (WCCIS).

Ward Felindre, Ysbyty Bronllys – Tachwedd 2019

Ward aciwt â deuddeg gwely ar gyfer derbyn oedolion â phroblemau iechyd meddwl ydy Ward Felindre, gyda dau wely argyfwng hefyd, ac mae'n gwasanaethu poblogaeth Sir Frycheiniog.

Cwblhaodd Arolygiaeth Gofal Iechyd Cymru (AGIC) arolygiad iechyd meddwl dirybudd o Ward Felindre, ar noswaith 18 Tachwedd 2019 a'r diwrnodau canlynol, sef 19 ac 20 Tachwedd 2019.

Yn ystod yr adborth cyntaf, gofynnodd AGIC am sicrwydd ar unwaith ynglŷn â'r difrod i ddrws tân; roedd y ffenestr wedi'i difrodi ac wedi'i byrddio. Oherwydd y difrod i'r ffenestr nid oedd y drws tân yn gyfan a byddai hyn yn gwneud y drws tân yn llai effeithiol pe byddai tân. Gosodwyd drws newydd.

Nododd adroddiad AGIC fod yna dîm o staff a oedd wedi ymrwymo i ddarparu gofal o safon uchel i gleifion. Roedden nhw'n gweld bod staff yn rhyngweithio â chleifion gyda pharch gydol yr arolygiad. Codwyd pryder ynglŷn a nifer y problemau cynnal a chadw a oedd heb eu datrys ar y ward, a oedd yn cael effaith negyddol ar brofiad cleifion. Rhoddwyd camau ar waith i gywiro'r materion hyn.

Adroddodd AGIC yn bositif ynglŷn â'r canlynol:

- Staff yn rhyngweithio ac yn ymgysylltu â chleifion gyda pharch
- Staff yn gweithio'n dda fel tîm ac yn llawn cymhelliant
- Rheoli meddyginiaethau'n ddiogel ac effeithiol
- Trefniadau llywodraethu wedi'u hen sefydlu a oedd yn darparu gofal diogel a chlinigol effeithiol

Argymhellodd AGIC fod angen i'r bwrdd iechyd wella o ran y canlynol:

- Cynnal a chadw cyfleusterau'r ysbyty
- Capasiti ei wasanaeth iechyd meddwl mewnol i gleifion sy'n oedolion
- Darparu gwybodaeth i gleifion ar y ward
- Amrywiaeth y therapiâu a gweithgareddau sydd ar gael i gleifion
- Effeithiolrwydd gwiriadau offer dadebru brys
- Adolygu a diweddarau polisïau

Cyhoeddodd AGIC yr adroddiad terfynol ar 21ain Tachwedd 2019.

Ward Llewellyn, Ysbyty Bronllys – Hydref 2019

Cynhaliwyd arolygiad dirybudd o Ward Llywelyn, Ysbyty Bronllys ar 29 a 30 Hydref 2019. Ward gyffredinol dan arweiniad meddygon teulu â 15 gwely ydy Ward Llewelyn. Nododd yr adroddiad fod y staff wedi ymrwymo i ddarparu

gofal diogel ac effeithiol i gleifion. Mynegodd cleifion y siaradwyd â nhw yn ystod yr arolygiad eu bod yn fodlon â'r gofal a'r driniaeth a dderbyniwyd. Gwelwyd bod y ward yn cael ei rheoli a'i harwain yn dda, gyda'r staff yn gwneud sylwadau cadarnhaol am y gefnogaeth roedden nhw'n ei derbyn oddi wrth Reolwr y Ward. Fodd bynnag, roedd yna beth tystiolaeth nad oedd y bwrdd iechyd yn cydymffurfio'n llwyr â'r holl Safonau Iechyd a Gofal ym mhob maes. Adroddodd AGIC yn bositif ynglŷn â'r canlynol:

- Ymgysylltu â staff
- Gweithio amlddisgyblaeth
- Darpariaeth bwyd a diod
- Swît gofal lliniarol
- Ardal fwyta a lolfa ddynodedig
- Asesu, cynllunio gofal a chadw cofnodion
- Rheoli meddyginiaeth
- Trosolwg rheolwyr
- Archwiliadau clinigol
- Hyfforddiant, cefnogaeth a goruchwyliaeth staff

Argymhellodd AGIC fod angen i ni wella'r canlynol:

- Darpariaeth yn y Gymraeg
- Asesu poen
- Storio cadair olwyn a gwahanu cyfarpar glân a brwnt
- Asesu Risg yn gyffredinol
- Cynnal a chadw mewn rhai ardaloedd
- Recriwtio staff

Cyhoeddodd AGIC yr adroddiad terfynol ar 31ain Ionawr 2020.

Gellir gweld adroddiadau AGIC ar gyfer Powys trwy https://agic.org.uk/service-index?search_api_fulltext=&latlon%5Bdistance%5D%5Bfrom%5D=32&latlon%5Bvalue%5D=powys&field_service_type%5B17%5D=17&display_map=false&_ga=2.59267117.1077805748.1599577369-351784396.1599577369

Gofal Amserol

Gwnaethom ni ddweud...	Targed	Sut hwyl y cawsom ni arni
Rhoi gwasanaeth castio cyfresol ar waith ledled Powys	Gwasanaethau castio cyfresol ar waith	Mae'r gwasanaeth yn dod yn ôl i mewn i Bowys o fis Ebrill 2020

Mae **castio cyfresol** yn ymyriad cadwrol cyffredin ar gyfer plant a phobl ifanc sy'n cerdded ar flaenau'r traed heb achos hysbys, neu sydd â pharllys yr ymennydd ac sy'n datblygu crebachdod yng nghyhyr croth y goes (yn byrhau). Mae'n galw am ddefnyddio cast ysgafn dros nifer o wythnosau i ymestyn y cyhyr yn raddol.

Mae'r gwasanaeth castio cyfresol sydd wedi dod yn ôl i mewn i Bowys nawr wedi'i sefydlu ledled Powys gyfan, a chynhaliwyd ein cyfarfod Bwrdd Castio Cyfresol cyntaf ym mis Ionawr 2020. Mae Prosiect Enghreifftiol Bevan, a arweiniodd at waith gweddnewid y gwasanaeth castio cyfresol ym Mhowys, nawr yn cael ei gyflwyno fesul cam ar draws Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr fel rhan o waith Mabwysiadu a Lledaenu Bevan. Mae dod â'r gwasanaeth yn ôl i mewn i'r sir wedi arwain at well staffio, sgiliau a chynhyrchion o fewn Powys a fydd yn sicrhau y bydd y gwasanaethau hyn yn cael eu darparu yn agosach at gartrefi plant a'u teuluoedd am y tymor hir.

Mae **prosiect ailfodelu pediatrig cymunedol** yn mynd rhagddo o fewn y Gyfarwyddiaeth Menywod a Phlant. Nod y prosiect hwn yw datblygu dull system gyfan o fynd ati i ddarparu gwasanaethau pediatrig o fewn Powys. Fel rhan o'r prosiect hwn, dechreuwyd peilot i frysbennu atgyfeiriadau pediatrig (yn rhai cymunedol ac yn atgyfeiriadau roedd meddygon teulu wedi'u gwneud i ysbytai y tu allan i'r sir) ym mis Hydref 2018, â'r nod o sicrhau bod yr ymarferydd mwyaf priodol yn gweld plant a phobl ifanc mewn modd amserol. Mae'r tîm brysbennu'n cynnwys y rheolwr gwasanaethau cleifion sy'n blant ac uwch staff nyrsio clinigol, gyda phediatregwyr yn cyfrannu lle bo angen.

Mae'r dull darbodus hwn o weithredu wedi arwain at blant yn cael eu gweld yn gyflymach ac at lai o bwysau ar y rhestr aros bediatrig gymunedol. O'r 600 o atgyfeiriadau a dderbyniwyd, cyfeiriwyd 400 at weithiwr proffesiynol yn hytrach na phediatregydd, er enghraifft Therapydd, Ymwelydd Iechyd neu Nyrs Ysgol.

Dechreuodd y gwasanaeth niwro-ddatblygiadol ym mis Chwefror 2018, gyda llawer mwy o geisiadau am asesiad nag roedd capasiti'n gallu ymdopi â nhw gan arwain at restr aros hir ar gyfer plant a'u teuluoedd. Rhoddwyd cynllun ar waith i gwtogi ar amseroedd amser er mwyn caniatáu amser o 26 wythnos o'r atgyfeiriad i'r asesiad. Roedd hyn yn cynnwys amser yn benodol ar gyfer rheoli prosiect a arweiniodd at gwtogi'r amser aros am apwyntiad cyntaf o dros 36 wythnos i dan 26 wythnos mewn ffrâm amser o 6 mis.

Gwasanaethau a Gomisiynir

Mae tua 70% o gyllideb BIAP o £300 miliwn yn cael ei wario ar wasanaethau nad yw'n eu darparu'n uniongyrchol. Fel ardal hynod wledig, mae Bwrdd Iechyd Addysgu Powys yn sicrhau gwasanaethau Ysbyty Cyffredinol Dosbarth oddi wrth Ymddiriedolaethau GIG a byrddau iechyd eraill yng Nghymru a Lloegr; mae gwasanaethau arbenigol yn cael eu comisiynu trwy Bwyllgor Gwasanaethau Arbenigol Iechyd Cymru; ariennir pecynnau gofal parhaus hefyd; ac mae tua 20% o'r gyllideb yn cael ei gwario ar ofal sylfaenol. I gael rhagor o wybodaeth, gwelwch ein CTCL yn www.powysthb.wales.nhs.uk/strategies

Ansawdd a Diogelwch wrth Gomisiynu Gwasanaethau

Nid oes yna Ysbyty Cyffredinol Dosbarth o fewn Bwrdd Iechyd Addysgu Powys oherwydd fod yr ardal mor denau ei phoblogaeth. Mae hyn yn golygu bod amrywiaeth o wasanaethau, ar draws pob oedran ac arbenigedd, gofal brys a gofal cynlluniedig, yn cael eu comisiynu oddi wrth Fyrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau GIG cyfagos ledled Cymru a Lloegr. Mae'r bwrdd iechyd yn cydweithio'n barhaus â dau ar bymtheg o brif sefydliadau i helpu i sicrhau gwasanaethau sy'n gynaliadwy, yn ddiogel ac yn cyrraedd targedau cenedlaethol.

Mae BIAP mewn sefyllfa hynod anarferol a chymhleth iawn. Tra bo 90% o'r derbyniadau i ysbyty, a bron 80% o apwyntiadau cleifion allanol, yn digwydd y tu hwnt i'w ffiniau, nid BIAP yw prif gomisiynydd unrhyw sefydliad GIG arall. (Ar y mwyaf tua 10%-15% o weithgarwch prif ddarparwyr Ysbyty Cyffredinol Dosbarth cyfagos sy'n perthyn i BIAP, ond mae cleifion Powys yn llai na 1% ar y mwyaf o'r gweithgarwch cyfan). Mae'n rhaid i BIAP weithio ar draws y systemau gwahanol ar gyfer Cymru a Lloegr. Mae hefyd yn gorfod gweithio mewn system lle y mae cryn freuder, gan fod rhai o ddarparwyr Ysbyty Cyffredinol Dosbarth yn destun mesurau arbennig. Mae newidiadau strategol a newidiadau i wasanaethau mewn ardaloedd eraill hefyd wedi effeithio arno ac mae'n gorfod gweithio'n galed i sicrhau bod y gwasanaethau hanfodol o fewn cyrraedd i'w boblogaeth wledig iawn.

Mae'r lefel yma o risg yn cael ei hadlewyrchu ar y gofrestr risgiau corfforaethol. Mae nifer o reolaethau wedi'u datblygu. Fodd bynnag, pan nad Powys yw'r prif gomisiynydd ac yn arbennig lle mae yna faterion trawsffiniol, mae BIAP wedi gorfod cysylltu â systemau a rheoleiddwyr eraill. Dyma rai o'r prosesau sy'n helpu i leihau risg:

- Rhoi'r Fframwaith Comisiynu Strategol ar waith (fel bod yna safbwynt "system gyfan" sy'n cynnwys anghenion a phrofiadau cleifion Powys sy'n cael eu trin y tu allan i'r sir)
- Gwreiddio proses uwchgyfeirio'r Fframwaith Sicrwydd Comisiynu
- Grŵp Comisiynu a Chynllunio Strategol y Pwyllgor Gweithredol (yn cynnwys ystyried gwasanaethau bregus)
- Adolygu rheolaidd mewn Cyfarfodydd Cyflawni a Pherfformiad
- Gwaith craffu gan Bwyllgor Perfformiad ac Adnoddau
- Gwaith craffu gan y Pwyllgor Ansawdd, Diogelwch a Phrofiad Cleifion
- Archwiliadau mewnol
- Cyfarfodydd Adolygu Perfformiad ac Ansawdd Comisiynu
- Cyfrannu at drefniadau comisiynu gwasanaethau arbenigol trwy Gyd-bwyllgor a Grŵp Rheoli WHSSC
- Cyfrannu yn y Pwyllgor Gwasanaethau Ambiwylans Brys
- Cytundebau Fframwaith Cydwasanaethau
- Cytundebau Adran 33
- Blaenoriaethu trwy broses gynllunio'r Cynllun Tymor Canolig Integredig a Blynyddol, gan gynnwys bwriadau comisiynu
- Cyfrannu yn y Rhwydwaith Trawsffiniol rhwng Cymru a Lloegr
- Cryfhau'r wybodaeth am gomisiynu
- Polisiâu comisiynu cydymffurfiol, er enghraifft ar gyfer Ceisiadau Ariannu Cleifion Unigol ac ar gyfer Cymeradwyaeth Ymlaen Llaw.

Datblygwyd fframwaith sicrwydd mamolaeth i helpu i weld safon gwasanaethau mamolaeth ledled yr holl ddarparwyr. Mae'r Fframwaith Sicrwydd Mamolaeth yn ystyried gwybodaeth ar draws parthau ansawdd a diogelwch; profiad cleifion; gweithgarwch a chyllid; mynediad a newid strategol a llywodraethu. Mae'r darparwyr a ganlyn yn destun mesurau arbennig:

Ymddiriedolaeth GIG Ysbytai Amwythig a Telford yw un o'r prif ddarparwyr gofal eilaidd ar gyfer poblogaeth Gogledd Powys ac mae wedi bod yn bryder penodol. Gwnaed yr Ymddiriedolaeth yn destun Mesurau Arbennig ym mis Tachwedd 2018 ac mae'r Comisiwn Ansawdd Gofal hefyd wedi gosod amodau ar ei weithgareddau a reoleiddir. Mae'r Ymddiriedolaeth wedi'i huwchgyfeirio i'r lefel uchaf dan Fframwaith Sicrwydd Comisiynu BIAP, gyda chyfarfodydd ar lefel y Prif Swyddog Gweithredol. Maen nhw wedi bod yn cymryd rhan mewn grŵp goruchwyllo diogelwch gan gynnwys rheoleiddwyr ac arweinwyr systemau. Mae cynghrair gwella ffurfiol wedi'i chyhoeddi

gydag Ymddiriedolaeth Sefydledig GIG Ysbytai Prifysgol Birmingham, a fydd yn sefydlu “pwyllgorau ar y cyd” i wella ansawdd a diogelwch gwasanaethau.

Yn ystod y flwyddyn ariannol ddiwethaf, gwnaed gwasanaethau mamolaeth *Bwrdd Iechyd Prifysgol Cwm Taf Morgannwg* yn destun mesurau arbennig. Mae Panel Goruchwylio Mamolaeth Annibynnol ar waith gyda'r dasg o geisio sicrwydd cadarn oddi wrth y Bwrdd Iechyd. Mae trefniadau i wella effeithiolrwydd arwain a llywodraethu'r Bwrdd yn y sefydliadau ar y gweill. Hefyd, mae gwaith wedi'i wneud gydag Uned Esgor y GIG i gryfhau'r adrodd, rheoli ac adolygu digwyddiadau'n ymwneud â diogelwch cleifion a'u pryderon.

Yn ôl y Comisiwn Ansawdd Gofal mae angen i *Ysbyty Acíwt Swydd Gaerwrangon* wella'n gyffredinol. Fodd bynnag, mewn adroddiad gan y Comisiwn Ansawdd Gofal a gyhoeddwyd ar 13^{eg} Chwefror 2020, roedd y gwasanaethau argyfwng a brys yn annigonol, yn dilyn archwiliad dirybudd â ffocws (er i'r Comisiwn Ansawdd Gofal nodi bod y staff yn gwneud eu gorau i ofalu am y cleifion â thosturi roedd oedi wedi bod ag asesiadau cychwynnol a thriniaeth amserol rhai cleifion). Mae'r Ymddiriedolaeth yn rhoi amrywiaeth o gamau ar waith i osgoi cael gormod o bobl. Gosodwyd amod Adran 31 ar yr Ymddiriedolaeth i sicrhau gwelliant ar frys o ran amseroldeb asesiadau, gofal a thriniaeth cleifion.

Mae *Bwrdd Iechyd Prifysgol Betsi Cadwaladr* yn parhau i fod yn destun mesurau arbennig, er y bu rhai gwelliannau o ran gwasanaethau a llywodraethu. Penodwyd Prif Swyddog Gweithredol parhaol.

Gwasanaethau Arbenigol Iechyd Cymru

Mae'r gwasanaethau arbenigol yn cefnogi pobl ag amrywiaeth o gyflyrau anghyffredin a chymhleth ac fe'u darperir mewn cymharol ychydig o ysbytai gyda chymharol ychydig o bobl o ran y niferoedd sy'n eu defnyddio. Nid ydyn nhw ar gael ym mhob ysbyty lleol oherwydd bod yn rhaid i dîm arbenigol o feddygon, nyrsys a gweithwyr iechyd proffesiynol eraill sydd â'r sgiliau a'r profiad angenrheidiol eu darparu. Yn wahanol i'r rhan fwyaf o ofal iechyd, sy'n cael ei gynllunio a'i drefnu'n lleol, Pwyllgor Gwasanaethau Iechyd Arbenigol Cymru sy'n cynllunio'r gwasanaethau arbenigol yn genedlaethol ar ran y saith Bwrdd Iechyd yng Nghymru.

Mae ansawdd y gofal y mae cleifion a'u teuluoedd yn ei dderbyn, a'u profiad yn ganolog i gomisiynu gwasanaethau arbenigol gan hyrwyddo sicrwydd ansawdd a gwelliant. Un o nodweddion allweddol y fframwaith sicrhau ansawdd ydy'r modd y mae'n cryfhau'r berthynas rhwng byrddau iechyd a rôl eu Pwyllgor Ansawdd a

Diogelwch Cleifion. Mae hyn yn greiddiol i sicrhau bod pob bwrdd iechyd yn derbyn sicrwydd ynglŷn ag ansawdd y gwasanaethau a gomisiynir ar gyfer eu poblogaeth ond hefyd i hwyluso dysgu ar y cyd.

Gofal Unigol

Gwnaethom ni ddweud...	Targed	Sut hwyl y cawsom ni arni
Gwella ein ffordd o reoli pryderon	- Cynyddu canran nifer y cwynion yr ymatebir iddyn nhw o fewn 30 diwrnod gwaith - Nifer y pryderon anffurfiol yr ymatebir iddyn nhw o fewn 2 diwrnod gwaith - Cwtogi ar nifer y pryderon y rhoddir gwybod amdany'n nhw i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru - Adborth cryfach ynglŷn â phrofiad y dinesydd a defnyddio straeon sy'n canolbwyntio ar ddeilliannau a dysgu.	- Gwnaethom ni gyflawni 54% yn chwarter 3 o'i gymharu â 59% yn 2018/19. - Ymatebwyd i 76% o bryderon anffurfiol o'i gymharu â 59% o'r blaen. - Ledled Cymru, cwtogwyd ar gyfran y cwynion newydd ynglŷn â thrin cwynion o 11% i 9%. - Gwnaethom ni gasglu adborth oddi wrth ein cleifion – gwelwch enghreifftiau yn yr adran hon.
Adborth cryfach ynglŷn â phrofiad y dinesydd a defnyddio straeon sy'n canolbwyntio ar ddeilliannau a dysgu.	- Tystiolaeth o ddeilliannau a dysgu o straeon cleifion - Casglu data yn gyson ynglŷn â phrofiad y dinesydd yr adroddir arny'n nhw ac a gefnogir â gwelliannau a dysgu, lle dangosir bod angen hyn	- Cyflwynwyd straeon am brofiad cleifion i'r Bwrdd - Gwnaethom ni gasglu adborth oddi wrth ein cleifion – gwelwch enghreifftiau yn yr adran hon.
Cydymffurfio â safonau'r Iaith Gymraeg yn unol â'r cynllun.	Cynllun gwella'r Iaith Gymraeg ar waith a thystiolaeth o welliant	Mae cynllun gwella'r iaith Gymraeg ar waith ac mae yna dystiolaeth o welliant.

Straeon Cleifion

Cyflwynwyd straeon am brofiadau cleifion i'r Bwrdd ar hyd y flwyddyn. Mae dwy enghraifft wedi'u dyfynnu isod, ac mae rhagor o wybodaeth i'w chael yn: <http://www.biapowys.cymru.nhs.uk/cyfarfodydd-y-bwrdd-2019-20>

- Gyrru pan fyddwch chi'n byw â Chlefyd Parkinson
Esboniodd y cyflwyniad ddull arloesol o reoli risgiau gyrru a chefnogi cleifion â Chlefyd Parkinson. Prif nodwedd y dull oedd Holiadur Gyrru Clefyd Parkinson a oedd yn fanylach na Ffurflen PK1 y DVLA y mae'n rhaid i bob gyrrwr â diagnosis o Glefyd Parkinson ei llenwi. Roedd dull Powys yn darparu sail i asesiadau risg y meddyg teulu a system sgorio. Roedd y system hon yn caniatáu pennu sgôr ar gyfer y newid yn y risg dros gyfnod o amser trwy ailasesu blynyddol. Ymhlith manteision dull Powys oedd cleifion yn gallu cydnabod yn rhwyddach y risgiau oedd yn gysylltiedig â gyrru gyda Chlefyd Parkinson, roedd cleifion yn llai pryderus ac roedd mwy o reolaeth ganddyn nhw dros gynllunio ar gyfer eu dyfodol, ac roedd hefyd llai o dyndra neu bryder ymhlith aelodau o'r teulu.
- Ymarferwyr ffisiotherapi cyswllt cyntaf ym Mhowys
Dull brysbennu Powys o drin cleifion â chyflyrau cyhyrysgerbydol (MSK) mewn gofal sylfaenol, sef yn nodweddiadol 30% o lwyth achosion y meddygon teulu, a'r hyn a oedd ar frig y rhestr am achosi absenoldeb salwch o'r gwaith. Roedd y dull wedi dangos bod modd rheoli 85% o achosion heb i'r claf orfod gweld y meddyg teulu. Roedd hyn yn enghraifft o arbenigedd a sgiliau proffesiynol yn cael eu defnyddio i gefnogi gofal sylfaenol, gan leihau llwyth achosion y meddyg teulu a darparu rhagnodwyr anfeddygol. Roedd hefyd wedi gwella gofal cleifion trwy ddarparu amseroedd apwyntiadau hirach o'i gymharu â gweld meddyg teulu ynghyd â mynediad cyflymach a rhwyddach i gymorth a chyngor diagnostig arbenigol.

Adborth o brofiad y Claf

“Roeddwn i jyst am ddweud bod bydwagedd Aberhonddu’n wych. Ges i erioed fydwraig o’r blaen a ddaeth i’m cartref pryd bynnag yr oedd ei hangen arna’ i. Sally ydy fy mydwraig i, ac mae hi wedi bod yn fendigedig, ac mae’r bydwagedd eraill hefyd mor wych a charedig ac yn fodlon dod i’ch gweld chi cyn gynted â phosibl. Dwi’n credu eu bod nhw mor fendigedig ac yn haeddu’u cydnabod.”

Fis Ebrill 2019, cynhaliodd y **Gwasanaethau Awdioleg Plant yn Aberhonddu Arolwg Boddhad Cleifion**, mewn cysylltiad â Safonau Ansawdd Awdioleg Cymru Gyfan. Gofynnwyd 13 o gwestiynau, gan ganolbwyntio ar hygyrchedd, amgylchedd, staff, triniaeth a’u barn gyffredinol o’r gwasanaethau a oedd yn cael eu darparu. Derbyniwyd deunaw o ymatebion, a dim ond 2 o’r rhain oedd yn cofnodi eu bod yn anfodlon iawn â hygyrchedd, hynny yw, lleoliad yr apwyntiad a chyfathrebu â’r gwasanaeth. Dywedodd 6%-17% o ymatebwyr eu bod nhw’n fodlon o ran eu hamgylchedd a’r staff, ac dywedodd 83%-100% o ymatebwyr eu bod nhw’n fodlon iawn o ran yr holl gwestiynau eraill.

Derbyniwyd sylwadau niferus, ac ymhlith yr enghreifftiau oedd:

“Yn hapus iawn gyda’r cyfan”

“Mae pob agwedd yn 10/10”

“Aeth popeth rhagddo’n ddiffwdan gydol yr apwyntiad.”

“Does dim angen gwella unrhyw beth”

Sylwadau plant ar yr hyn oedd wedi gweithio'n dda:

“dywedodd hi ei fod yn wych, ei bod wrth ei bodd â'r llong”

“Roedd o'n hoffi'r gêm clywed a'r sŵn clicio, ac roedd o'n hoffi'r teganau ☺”

“Hoffai o ddweud diolch am adael iddo ddewis ei hoff liw”

Mae Model Rhyddhau i Adfer ac Asesu dan Arweiniad Therapydd Galwedigaethol ym Mhowys yn cynorthwyo pobl i ddychwelyd o'r ysbyty i'w cartref yn brydlon ac yn ddiogel

Mae natur wledig Powys yn golygu bod ein trigolion yn dibynnu ar ysbytai cyffredinol dosbarth cyfagos am eu gofal aciwt. Mae'n bosibl fod hyd yn oed eu hysbyty cymunedol agosaf gryn bellter o'u cartref. Gall aros yn yr ysbyty am gyfnod estynedig arwain at ddatgyflyru, a gall dieithrwch amgylchedd ysbyty olygu nad ydy'r cynlluniau ailalluogi ac adfer sy'n cael eu datblygu mewn ysbytai yn bethau “pwysig” nac yn bethau “sy'n gweithio” o angenrheidrwydd pan fydd y claf yn dychwelyd i'w gartref. Mae rhaglen “rhyddhau i adfer ac asesu” dan arweiniad Therapydd Galwedigaethol ym Mhowys yn helpu i fynd i'r afael â hyn.

Gydag arweinyddiaeth gref gan y tîm Therapyddion Galwedigaethol, defnyddiwyd dull cydgynhyrchiol, gan ddefnyddio'r amrediad llawn o asedau cymunedol. Mae hyn wedi cynnwys y cleifion a'u cylchoedd cefnogaeth, gofal cymdeithasol ac ailalluogi oedolion, timau amlddisgyblaeth y bwrdd iechyd, meddygfeydd a'r trydydd sector. Mae hyn wedi creu dull Rhyddhau i Adfer ac Asesu sy'n gweithio gyda chleifion i sicrhau bod y rheini y mae modd eu cefnogi yn eu cartrefi eu hunain yn cael eu rhyddhau o'r ward yn gyflym gyda chymorth cofleidiol os oes angen, a bod asesiadau'n cael eu cynnal yn amgylchedd eu cartref eu hunain yn dilyn rhyddhau o'r ysbyty.

Rhoddwyd model mewngymorth ar waith, gyda Therapyddion Galwedigaethol Ailalluogi dynodedig yn gweithio ochr yn ochr â thîm amlddisgyblaeth y ward i adnabod y cleifion a oedd yn gallu gweithredu'n ymarferol ac y gellid eu rhyddhau i fynd adref gyda chefnogaeth yn y gymuned. Yna roedd y Therapyddion Galwedigaethol yn cysylltu â gofal cymdeithasol i sicrhau bod yr atgyfeiriadau'n cael eu blaenoriaethu. Gwnaethon nhw gynnal asesiadau ar sail cryfderau a chydweithio'n agos â theulu'r claf gan ddefnyddio gwahanol asiantaethau i gynorthwyo cleifion er mwyn sicrhau bod modd eu rhyddhau i fynd adref yn fuan gyda mesurau cefnogaeth, er enghraifft cynllun ysbyty

o'r cartref y Groes Goch yn hytrach nag Ailalluogi. Roedd hyn hefyd yn cael ei wneud wrth i anghenion cleifion newid yn dilyn eu rhyddhau.

Gwelwyd y cleifion naill ai ar ddiwrnod eu rhyddhau o'r ysbyty neu'r diwrnod wedyn gan y Therapyddion Galwedigaethol er mwyn sicrhau bod unrhyw becyn cymorth yn addas ar eu cyfer a bod y claf a'i deulu'n cael cyfle i drafod unrhyw bryderon sydd ganddyn nhw.

Yn anad dim, roedd y rhaglen wedi darparu cyfle i wella profiad y claf. Yn bwysig iawn, rydyn ni hefyd wedi bod yn gweld budd sylweddol o ran cynhyrchiant ar gyfer y GIG trwy fesurau fel cwtogi hyd yr arhosiad yn yr ysbyty. Bu cyfle gwerthfawr i ddysgu. Er bod y tîm wedi gallu rhyddhau cleifion yn gynt, mae hyn wedi dibynnu ar gydweithrediad holl staff y GIG - ac mae'n gallu gofyn am lawer o adnoddau. Mae cael y sgwrs iawn â'r claf a'i deulu wedi bod yn hanfodol, er mwyn iddyn nhw allu teimlo cefnogaeth a rheolaeth ar eu penderfyniadau wrth gynllunio'r rhyddhad o'r ysbyty. Mae newid diwylliant yn ward yr ysbyty hefyd wedi bod yn hanfodol er mwyn creu dulliau newydd o reoli risg yn llwyddiannus. Yn y dyfodol, mae hefyd yn eglur y gellid cyflawni mwy wrth i'r prosiectau ddatblygu, gan gynnwys trwy bartneriaethau cryfach â'r trydydd sector.

Mae'r camau nesaf yn cynnwys cyflwyno'r model ar draws pob rhan o Ogledd Powys, ac yna ar draws 2000 milltir sgwâr Powys yn gyfan. Disgwylir i hyn gynnwys cynyddu cwmplas y cleifion (lleihau diwylliant gwrth-risg a'r diwylliant 'cwtsh'), galluogi niferoedd uwch o gleifion i fynd adref o leoliad aciwt ar lwybr rhyddhau i asesu (cartref yn gyntaf) gan alluogi cefnogaeth llai dwys sy'n fwy amserol ac ymatebol (e.e. y Groes Goch, PURSH, Cysylltwyr Cymunedol), ac ailfodelu'r gweithlu therapi, er mwyn hybu model mewngymorth o'r gymuned i'r ward.

"Roedd pawb mor hyfryd, fe wnaethon nhw bacio drosta' i. Gwnaeth pawb ofalu amdana' i'n wych yn Ysbyty'r Trallwng, ond mae hi bob amser yn braf dod adref i'm hamgylchedd i fy hun, ac roeddwn i mor falch cael y Ffisiotherapi yng nghynhesrwydd fy nghartref fy hun. Mae pawb yn garedig ac yn hwyliog, a'r ffisiotherapydd a'i staff yn dyner ac yn anogol, yn codi f'ysbryd i pan roeddwn i'n teimlo'n isel. Daeth y tîm ailalluogi bob bore a nos ac roeddwn i'n teimlo bod gen i lawer o gefnogaeth"

Y Gymraeg

Gwnaed cynnydd sylweddol yn ystod 2019-2020, wrth i'r Safonau Iaith gael eu rhoi ar waith. Yn dilyn penodi Rheolwr Gwella Gwasanaeth newydd, sefydlwyd Grŵp Arweinyddion Gwasanaeth y Gymraeg i fonitro'r cynnydd sy'n cael ei wneud ym mhob adran. Ymhlith y prif gyflawniadau yn ystod 2019-2020 gwelwyd y canlynol:

- Datblygu a hybu adnoddau Cymraeg a chanllawiau gweithdrefnol newydd i staff;
- Cyfraddau uwch o gydymffurfiaid, a mecanweithiau adrodd cryfach sy'n cynnwys asesiadau sylfaenol a chofnodi data ystadegol i ddarparu sicrwydd i'r Bwrdd;
- Cynnydd yn ansawdd a swm y dogfennau dwyieithog sydd ar gael. Mae'r adolygiad o gwmnïau cyfieithu allanol a phenodi Swyddog Cyfathrebu Cymraeg mewnol wedi cynorthwyo yn hyn o beth;
- Datblygu a chyflwyno'n raddol sesiwn Hyfforddi Ymwybyddiaeth o'r Gymraeg i grwpiau o staff i gynyddu ymwybyddiaeth o 'Egwyddor y Cynnig Gweithredol';
- Ymestyn y defnydd o feddalwedd rheoli risg Datix i ddarganfod digwyddiadau sy'n ymwneud â'r Gymraeg;
- Gwell perthynas a dull cydweithredol o drin gofynion y Gymraeg rhwng y bwrdd iechyd a chontractwyr gofal sylfaenol annibynnol;
- Cynnydd yn y data sydd ar gael o sgiliau Cymraeg y staff ar y cofnod electronig o sgiliau staff;
- Swyddogaethau Rheoli eich Proses Recriwtio (TRAC) dwyieithog i gefnogi ymgeiswyr sy'n siarad Cymraeg; a
- Chysylltiadau cryfach ag Arweinyddion y Gymraeg ar draws GIG Cymru, Llywodraeth Cymru a Swyddfa Comisiynydd y Gymraeg.

Mae'r bwrdd iechyd wedi sicrhau bod gan ei gynllun tymor canolig integredig (CTCI) newydd ar gyfer 2020-2023 gysylltiad eglur â gofynion Deddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015, ac amcan llesiant 'Cymru â Diwylliant Bywiog lle mae'r Gymraeg yn Ffynnu' wedi'i groesgyfeirio â'n hamcanion CTCI. Mae hyn yn sicrhau bod gofynion y Gymraeg yn cael eu monitro fel rhan o'r gweithdrefnau adrodd ar gyfer y CTCI sy'n gallu dwyn sylw at unrhyw risgiau cysylltiedig ac amlinellu'r camau lliniaru angenrheidiol.

Yn y dyfodol, mae'r bwrdd iechyd yn bwriadu parhau i weithredu Safonau'r Gymraeg er mwyn sbarduno gwelliannau i'r ddarpariaeth gwasanaeth ddwyieithog. Bydd cysylltu â Chydwasanaethau GIG Cymru (NWSSP) er mwyn cynnal archwiliad manwl o lefelau cydymffurfiaid â'r Safonau ac nodi meysydd gwella pellach yn gam gweithredu pwysig yn 2019-2020.

Bydd y bwrdd iechyd yn cyfeirio at y cynllun 5-mllynedd newydd a fydd yn cael ei gyhoeddi yn unol â Safon 110. Bydd hyn yn amlinellu ein cynlluniau i gynyddu ein gallu i gynnal ymgynghoriadau clinigol yn y Gymraeg gyda ffocws ar y canlynol:

- Cynyddu sgiliau staff a'u gallu i gynorthwyo ymgynghoriadau clinigol trwy gyfrwng y Gymraeg
- Cofnodi dewis y claf o iaith, a'u paru gyda staff sy'n siarad Cymraeg
- Hybu'r Gymraeg fel sgil yn y gweithle
- Paru mentoriaid Cymraeg eu hiaith gyda myfyrwyr Cymraeg eu hiaith tra'u bod ar leoliad
- Cynyddu ymwybyddiaeth gyffredinol o 'Egwyddor y Cynnig Gweithredol'

Mae'r gwaith yn parhau ar lefel genedlaethol mewn cydweithrediad â NWSSP i ystyried rhoi Safonau 106A a 107A ar waith (sy'n cyfeirio at hysbysebion swyddi dwyieithog a swydd-ddisgrifiadau dwyieithog, sy'n darged heriol i bob bwrdd iechyd.)

Canmoliaeth

Yn ystod 2019-2020, cofnodwyd adroddiadau am 514 eitem o ganmoliaeth. Cyfuniadau o gardiau, llythyrau a rhoddion, megis siocledi a bisgedi, pob un yn mynegi eu diolch a'u gwerthfawrogiad cywir am eu caredigrwydd eu gofal tosturiol a'r gefnogaeth a ddarparwyd.

Anfonwyd llythyron a chardiau at staff ar draws y bwrdd iechyd i ddiolch iddyn nhw am y gofal y gwnaethon nhw ei ddarparu. Ymhlith y sylwadau hynod oedd:

"diolch ichi am roi fy hyder yn ôl i mi." Derbyniwyd hwn gan glaf a oedd yn derbyn ffisiotherapi

"diolch i'r holl staff sydd wedi darparu gofal a thriniaeth dros y 10 diwrnod diwethaf ... Rydych chi wedi fy helpu i drwy amser eithriadol o anodd".

Cwynion (neu Bryderon i roi enw arall arnyn nhw)

Mae'r bwrdd iechyd yn cydnabod bod adborth cleifion yn ffynhonnell gyfoethog o brofiad cleifion a dinasyddion sy'n gallu arwain at well gwasanaethau. Rydyn ni eisiau sicrhau bod trigolion Powys yn cael gofal diogel, effeithiol a thosturiol a, phan fo pryder ynglŷn ag ansawdd gofal, boed o fewn Powys neu drwy'r gwasanaethau rydyn ni'n eu

comisiynu, rydyn ni eisiau i'n systemau weithredu'n gyflym mewn ymateb. Yn y flwyddyn ddiwethaf, rydyn ni wedi ymrwymo i bolisiâu allweddol:

- Byddwn ni'n gwrandio
- Byddwn ni'n gweithredu
- Byddwn ni'n dysgu

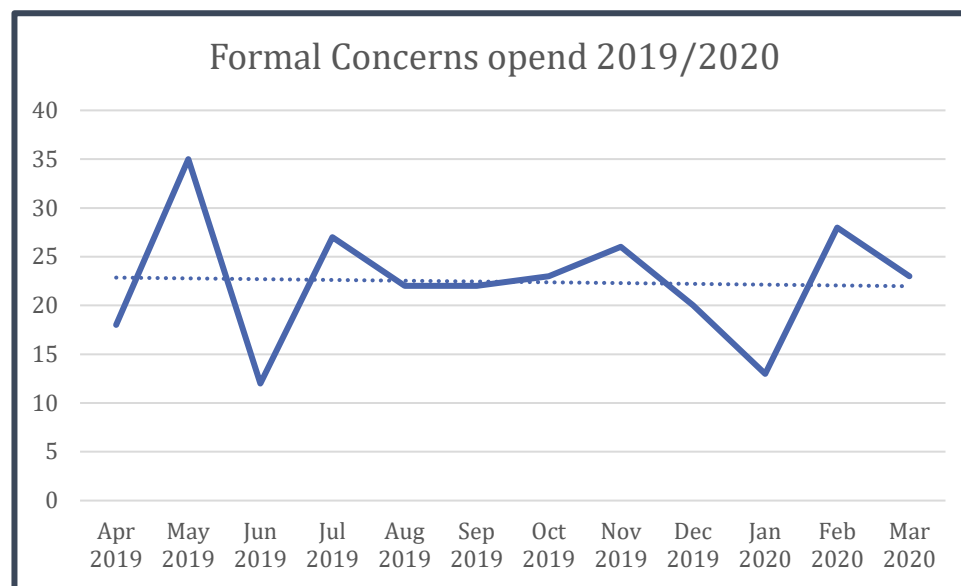
Mae pryderon anffurfiol, a elwir yn aml yn bryderon 'yn y fan a'r lle', fel rheol yn ymwneud â materion y gellir eu datrys yn gyflym. Rhaid cydnabod pob pryder, anffurfiol a ffurfiol, o fewn dau ddiwrnod gwaith. Ein targed mewnol ar gyfer cydnabod pryderon anffurfiol ydy 100%. Fel rheol, mae pryderon anffurfiol yn cael eu cydnabod yn y fan a'r lle wrth dderbyn yr alwad neu wrth gysylltu â'r aelod o staff. Yn chwarter olaf 2019/2020, fe wnaethon ni gyflawni 100% o ran rheoli a chydnabod pryderon anffurfiol.

Gosododd y bwrdd iechyd darged mewnol o 90% ar gyfer ymateb i bryderon anffurfiol o fewn targed newydd Gwasanaethau Cronfa Risg Cymru a Llywodraeth Cymru o 2 ddiwrnod gwaith, yn hytrach na'r 5 diwrnod blaenorol. Yn ystod 2019/2020, derbyniodd y bwrdd iechyd 57 o bryderon anffurfiol sy'n ostyngiad sylweddol ar y 127 o bryderon anffurfiol a gafwyd y flwyddyn flaenorol, ac mae'r gostyngiad hwn yn cael ei briodoli i'r newid hwn yn y broses.

Yn ystod 2019/2020, derbyniodd y bwrdd iechyd 267 o bryderon ffurfiol a 53 o bryderon anffurfiol, sef cynnydd ar y flwyddyn flaenorol. Priodolir y cynnydd i'r newid i'r ffordd y rheolir pryderon anffurfiol, fel a nodir uchod. Mae'r graff isod yn dangos nifer y pryderon a agorwyd yn ôl y mis, a nodir bod cynnydd mewn pryderon yn ystod mis Mai 2019 sydd, yn ôl y dadansoddiad, yn ymwneud â'r pryderon a godwyd ynglŷn a chau Gwasanaethau Rheoli Poen Ysbyty Orthopedig Robert Jones ac Agnes Hunt.

Mae'r graff isod yn dangos, fesul mis, nifer y pryderon ffurfiol y gwnaeth y bwrdd iechyd eu derbyn.

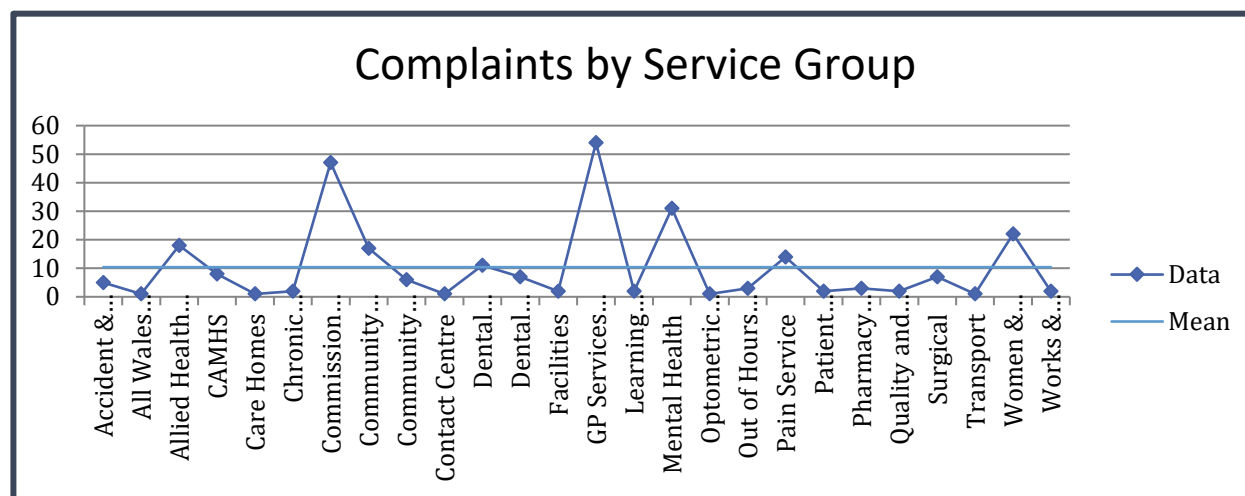
Graff 1: Pryderon Ffurfiol a agorwyd yn ystod 2019/2020

Gwasanaethau Gofal Sylfaenol, gan gynnwys Practisau Meddygon Teulu, sy'n derbyn y nifer uchaf o bryderon ffurfiol gyda'r pryderon yn ymwneud â chael apwyntiadau. Mae'r adroddiad yn dwyn sylw at y ffaith bod gan Grŵp y Gwasanaeth Iechyd Meddwl ac Anabledd Dysgu nifer uchel o bryderon ffurfiol. Ar ôl dadansoddi'r pryderon hyn, maen nhw'n ymwneud â chael apwyntiadau ac aelodau teuluol yn ceisio cael gwybodaeth am ofal a thriniaeth parhaus.

Nodir hefyd o'r data yn y graff isod mai Gwasanaethau a Gomisiynir sydd â'r nifer uchaf ond un o bryderon ffurfiol; gwelwch fanylion y pryderon hyn yn ddiweddarach.

Graff 3: Cwynion Ffurfiol fesul Grŵp Gwasanaeth

Yn ystod 2019/2020, llwyddodd y bwrdd iechyd i gau 47% o bryderon o fewn y 30 diwrnod gwaith yn erbyn targed Llywodraeth Cymru o 75%. Yn ystod dau chwarter olaf 2019/2020, mae'r tîm pryderon wedi bod yn gwneud gwaith â ffocws i sicrhau gwelliannau a gwella ar y targed hwn.

Mae'r gwaith â ffocws yn parhau i sicrhau bod pryderon yn cael eu rheoli'n effeithiol, gan gynnwys:

- Cyfarfodydd wythnosol i drafod achosion cyfredol ac amserlenni ar gyfer ymateb i bryderon;
- Camau gweithredu rhagweithiol i sicrhau bod ymatebion i bryderon yn cael eu drafftio'n brydlon i fodloni'r fframiau amser ymateb; ac
- Uwchgyfeirio pryderon lle nad yw ymatebion prydlon ar gael.

Pryderon a fynegwyd am y Gwasanaethau a Gomisiynwyd

Cwblhawyd adolygiad o'r pryderon a godwyd trwy'r bwrdd iechyd i'n gwasanaethau a gomisiynwyd dros gyfnod o 3 blynedd rhwng 1 Ebrill 2017 a 31 Mawrth 2020. Nod hyn oedd ddeall y materion sy'n cael eu codi gan drigolion

Powys o ran y gwasanaethau y bydd y bwrdd iechyd yn eu comisiynu oddi wrth fyrddau iechyd ac Ymddiriedolaethau GIG eraill. Mae'r data isod yn cynrychioli nifer fechan o bryderon ac mae'n eglur bod angen rhagor o waith er mwyn deall beth yw'r gwir ffigyrau. Mae'n rhaid ystyried y data hyn yn eu cyd-destun a nodi eu bod yn cynrychioli gwybodaeth rydyn ni wedi'i chasglu trwy amrywiaeth o ddulliau, sef:

- pryderon y mae cleifion wedi'u codi gyda'r bwrdd iechyd am wasanaethau a gyflenwyd trwy ddarparwyr;
- pryderon y mae cleifion wedi'u codi eu hunain neu gyda chefnogaeth y Cyngor Iechyd Cymuned yn uniongyrchol â'r gwasanaeth a gomisiynwyd a chopi o'r pryderon hynny wedi'i ddarparu i'r bwrdd iechyd er gwybodaeth; a,
- hysbysiad o bryder trwy lwybrau eraill, er enghraifft, hysbysiad gan y darparwr ei hun, neu drwy wybodaeth arall a gesglir, er enghraifft mewn cyfarfodydd darparwyr.

O adolygu'r data, mae'r prif bryderon sy'n codi ar draws y gwasanaethau a gomisiynir yn ymwneud ag apwyntiadau ac amseroedd aros.

Yn dilyn dadansoddiad o'r data ynghylch ysbyty Robert Jones Agnes Hunt (RJAH), roedd cynnydd mewn pryderon fis Mai 2019 o ran cau'r Clinig Rheoli Poen. Gwelodd y bwrdd iechyd gynnydd yn y pryderon a godwyd gan gleifion nad oedden nhw'n gwybod pa drefniadau oedd ar waith yn dilyn cau'r clinig hwn, ac fe gododd cleifion a'u Haelodau Seneddol lleol, eu Haelodau o'r Cynulliad a'u Cynghorwyr lleol bryderon ar ran trigolion Powys. Cymerwyd camau i asesu'r holl gleifion oedd yn byw ym Mhowys ac wedi'u trosglwyddo o RJAH er mwyn asesu eu hanghenion yn glinigol. Yna dyrannwyd y cleifion a flaenoriaethwyd naill ai at wasanaethau rheoli poen BIAP neu atgyfeiriwyd nhw'n briodol at gyrff iechyd cyfagos i barhau â'u gofal a'u triniaeth.

Mae rhagor o wybodaeth i'w gweld yn ein Hadroddiad Blynyddol Gweithio i Wella 2019/2020 yn:

<http://www.biapowys.cymru.nhs.uk/pryderon-a-chanmoliaethau>

Gweithio i Wella a Dysgu o Bryderon

Adroddir am yr hyn a ddysgir o bryderon ffurfiol ac anffurfiol trwy gyfarfodydd Grŵp Llywio Profiadau Cleifion y mae'r bwrdd iechyd yn eu cynnal yn chwarterol, yn ogystal â thrwy wardiau ac adrannau, cylchlythyron a byrddau "Dywedoch chi, Gwnaethom ni".

Mae'r prif wersi a ddysgwyd yn cynnwys:

- Cyfathrebu'n eglur â chleifion.
- Cynlluniau gofal eglur i'r cleifion a'u teuluoedd ddeall pa ofal y mae ei angen ar y claf.
- Atgoffa staff o bwysigrwydd cadw cofnodion manwl gywir
- Sicrhau bod gwybodaeth briodol yn cael ei throsglwyddo ynglŷn â rhyddhau
- Sicrhau bod yr holl weithdrefnau'n cael eu hegluro i gleifion cyn iddyn nhw gael triniaeth
- Sicrhau bod cleifion yn cael gwybod am newidiadau mewn gwasanaethau

Digwyddiadau Difrifol

Y diffiniad o ddigwyddiad difrifol yw rhywbeth a ddigwyddodd pan roedd gofal iechyd sydd wedi'i ariannu gan y GIG yn cael ei ddarparu. Rhoddir gwybod i Lywodraeth Cymru am bob digwyddiad difrifol.

Adroddwyd am 53 o ddigwyddiadau difrifol yn 2019/2020, o'u cymharu â 47 yn ystod y flwyddyn flaenorol. Mae'r lleihad yn yr adroddiadau yn cael ei briodoli i'r newid yn yr adrodd am friwiau pwysu ers 2 Ionawr 2019, gan fod pob bwrdd iechyd bellach yn adrodd dim ond ynglŷn â niwed briwiau pwysu y gellid eu hosgoi.

Yn ystod 2019-2020, adroddodd ysbytai cymunedol a gwasanaethau iechyd meddwl y bwrdd iechyd am y digwyddiadau mwyaf difrifol, ac adroddwyd am 35 o ddigwyddiadau difrifol rhwng y ddau grŵp gwasanaeth hyn.

Themâu a thueddiadau

Yn dilyn adolygiad o'r data, gwelwyd cynnydd yn nifer y cleifion Iechyd Meddwl Plant a'r Glasoed (CAMHS) yn cael eu derbyn i'r wardiau oedolion. Mae gwaith yn cael ei wneud yn y maes i leihau hyn ac i ymgysylltu â chydweithwyr i leoli'r cleifion hyn yn briodol.

Dim Byd yn Annisgwyl

Bydd Llywodraeth Cymru'n cael gwybod am faterion sensitif trwy broses o'r enw 'dim byd yn annisgwyl'. Rhwng 01 Ebrill 2019 a 31 Mawrth 2020, rhoddodd y bwrdd iechyd wybod am 17 ddigwyddiad 'dim byd yn annisgwyl'; ni welwyd unrhyw themâu neu dueddiadau penodol.

Ni adroddwyd am unrhyw *fyth-ddigwyddiadau*.

Ymhlith enghreifftiau o wersi a ddysgwyd mae:

- Parhau i ddilyn y polisi codymau a chynnal diogelwch cleifion.
- Parhau i ddiweddarau'r asesiadau codymau'n rheolaidd a rhoi'r polisi codymau ar waith ar unwaith os bydd rhywun yn cwmpo.
- Nid yw glwcos yn y gwaed yn cael ei ddogfennu yn unol â'r polisi codymau; pwysigrwydd cwblhau prawf glwcos gwaed yn dilyn codwm.
- Sicrhau bod y teuluoedd yn cael gwybod a pharhau i gyfathrebu'n agored bob amser.

Achosion a bennwyd gan Grwner

Yn ystod 2019/2020, bu 21 o ymholiadau i Grwner EM ac roedd y rhan fwyaf o'r rhain yn ymwneud â chleifion a allai fod wedi defnyddio gwasanaethau iechyd meddwl. Yn ystod y cyfnod hwnnw, ni chyflwynwyd unrhyw Adroddiadau Rheoliad 28 gan Grwner EM i Bowys ar gyfer unrhyw un o'r achosion hyn.

Dylid nodi bod Crwner EM wedi atal yr holl Gwestau o 24 Mawrth 2020 yn sgil Covid-19, a bwriedir adolygu'r rhain fis Gorffennaf 2020 ar gyfer ailddechrau'r cwestau.

Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru

Os yw claf yn parhau i fod yn anfodlon ag ymateb i bryder sy'n destun ymchwiliad gan y bwrdd iechyd, mae gan yr achwynydd yr hawl i godi'r mater yn uniongyrchol ag Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru. Mae'r Ombwdsmon yn adolygu'r achos ac yn pennu a yw am fynd ar drywydd ymchwiliad llawn ai peidio, gyda'r awdurdod i orfodi sancsiynau ar y bwrdd iechyd trwy eu gorfodi i dalu iawndal ariannol i'r achwynydd. Yn ogystal â hyn, gall

yr Ombwdsmon gyflwyno Adroddiad Budd Cyhoeddus ac adroddiadau dan Adran 16 neu 21 (gwelwch wefan y Ombwdsmon i gael rhagor o wybodaeth <https://www.ombwdsmon.cymru/?emergency=1>)

Cofnodwyd cyfanswm o 23 ymholiad oddi wrth yr Ombwdsmon yn y flwyddyn, i lawr o 26 y flwyddyn flaenorol. Roedd a wnelo'r prif themâu a:

- Ôl-hawliadau gofal iechyd parhaus a ariennir gan y GIG (derbyniwyd 13 o gwynion)
- Trin cwynion
- Triniaeth glinigol yn yr ysbyty

Mae'r bwrdd iechyd wedi derbyn cwynion ynghylch oedi wrth benderfynu ar ôl-hawliadau ar gyfer gofal iechyd parhaus a ariennir gan y GIG. Cafwyd bod y bwrdd iechyd wedi methu â phennu'r hawliadau o fewn yr amserlen a argymhellir, na hyd yn oed o fewn amserlen resymol, a chamweinyddiad oedd y casgliad. Teimlwyd bod yr hawlwyd wedi dioddef yr anghyfiawnder o beidio â gwybod a fyddai eu hawliadau'n llwyddo, a phe bydden nhw wedi llwyddo, yr oedi cyn derbyn ad-daliad am y costau a gododd. Roedd gofyn i'r bwrdd iechyd ymddiheuro i'r achwynwyr a thalu £125 i bob un, i gydnabod yr oedi a ddigwyddodd.

Hawliadau

Mae gan y bwrdd iechyd broffil hawliadau am iawndal bach. Yn ystod 2019/2020, roedd y bwrdd iechyd yn rheoli 11 o hawliadau esgeulustod clinigol gydag 8 o hawliadau esgeulustod clinigol yn aros sylw, gan adlewyrchu sefyllfa datgelu cofnodion meddygol â'r bwriad o wneud hawliad yn erbyn y bwrdd iechyd.

Ar gyfer cyfnod 2019/2020, mae nifer yr achosion anaf personol wedi aros yn isel.

Mae rhagor o wybodaeth i'w gweld yn ein Hadroddiad Blynyddol Gweithio i Wella 2019/2020 yn: <http://www.powysthb.wales.nhs.uk/concerns-and-compliments>

Staff ac Adnoddau

Gwnaethom ni ddweud...	Targed	Sut hwyl y cawsom ni arni
Cynyddu nifer y gwirfoddolwyr sy'n gweithio ledled Powys	Cynyddu canran nifer y gwirfoddolwyr sy'n gweithio ledled Powys	Rydyn ni wedi cynyddu nifer ein gwirfoddolwyr.

Datblygu Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd

Fel rhan o fframwaith Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd, cyflwynwyd rhaglen gynefino glinigol orfodol i bob Gweithiwr Cymorth Gofal Iechyd sydd newydd ei gyflogi ers mis Ebrill 2016. O'r blaen, roedd y bwrdd iechyd yn comisiynu darparwyr addysg allanol i gyflenwi'r rhaglen gynefino glinigol ond mae nawr wedi cyflogi 2 x Hyfforddwr Sgiliau Clinigol sy'n gyfrifol am gyflenwi'r Rhaglen Gynefino Glinigol, sy'n golygu bod gwaith dylunio a chyflenwi'r rhaglen yn fwy hyblyg ac yn canolbwyntio'n fawr ar Bowys. Fel rhan o'n dull o feithrin ein gweithwyr ein hunain, mae rhaglen brentisiaeth wedi'i lansio ym mis Ionawr 2020 sy'n cynnig rhaglen 13 mis i brentisiaid weithio fel Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd Nyrsio a byddan nhw'n gweithio tuag at ennill cymhwyster Lefel 2. Mae'r bwrdd iechyd wedi ymrwymo i ddatblygu ein Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd presennol ac mae ganddo 22 o Weithwyr Cymorth Iechyd Meddwl ar draws meysydd nyrsio a Gweithwyr Proffesiynol Perthynol i Iechyd sydd wedi ymrwymo i gymhwyster Lefel 2 a 58 o Weithwyr Cymorth Gofal Iechyd sydd wedi ymrwymo o gymhwyster Lefel 3. Mae'r bwrdd iechyd yn gweithio'n agos â Choleg Castell-nedd Port Talbot i wneud y cynnig cymhwyster Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd yn fwy hyblyg, â'r nod o gael 60-80 pellach o Weithwyr Cymorth Gofal Iechyd Nyrsio yn ymrwymo i'r cymhwyster dros yr ychydig fisoedd nesaf.

Dyfodol y Gweithlu

Yn ystod 2019/2020, mae'r bwrdd iechyd wedi gwneud cynnydd cyflym â Rhaglen Dyfodol y Gweithlu. Fel offeryn allweddol sy'n galluogi cyflawni'r Strategaeth Iechyd a Gofal, sydd â'r nod o greu 'Powys Iach a Gofalgar' rhwng nawr a 2027, mae rhaglen Dyfodol y Gweithlu wedi canolbwyntio ar ddatblygu Fframwaith Strategol Iechyd a Gofal. Dyma'r Fframwaith Strategol Dyfodol y Gweithlu Iechyd a Gofal cyntaf yng Nghymru, ac fel y cyfryw rydyn ni wedi cymryd amser i ddatblygu'r fframwaith gyda phobl Powys a phartneriaid y Bwrdd Partneriaeth Rhanbarthol, gan gynnwys

cynrychiolwyr gofal cymdeithasol, iechyd a'r sectorau gwirfoddol ac annibynnol. Ymgysylltwyd â mwy na 300 o bobl fel rhan o waith datblygu'r fframwaith.

Mae'r Fframwaith Strategol yn mynegi'r deilliannau uchelgeisiol rydyn ni eisiau eu cyflawni rhwng nawr a 2027. Mae'n canolbwyntio ar 5 thema allweddol sy'n cynnwys Dylunio, Cynllunio a Denu'r Gweithlu; Arwain y Gweithlu; Ymgysylltiad a Llesiant; Addysg, Hyfforddiant a Datblygiad a Phartneriaeth a Dinasyddiaeth. Mae Defnyddio Technoleg a Seilwaith Digidol wrth wraidd pob un o'r themâu.

Yn gynnar yn 2020, bu partneriaid ar draws y sir yn mynd ati ar y cyd i roi'r Fframwaith Strategol ar waith ym Mhowys. Mae hyn yn symudiad sylweddol yng Nghymru i fynd i'r afael â gweddnewid y ffordd o ddarparu gwasanaeth iechyd a gofal trwy gefnogi'r gweithlu yn y ffordd orau.

Cefnogaeth Iechyd Meddwl a Llesiant yn y Gwaith

Bu'r Grŵp Llesiant yn y Gwaith yn cynnal cyfarfodydd rheolaidd gydol 2019 a threfnodd y grŵp Sioeau Teithiol Llesiant yn y Gwaith ledled Powys. Mae sioeau teithiol ar agor i bob un o gydweithwyr y bwrdd iechyd a'u nod yw rhoi cyfle i hybu'r buddion a'r gefnogaeth y mae'r bwrdd iechyd yn gallu eu cynnig i gyflogaion.

Mae cefnogaeth iechyd meddwl yn parhau i fod yn un o'n blaenoriaethau. Mae gwaith brysbennu cadarn iechyd Galwedigaethol ar waith ac mae modd cysylltu'n gyflym dros y ffôn â'r Nyrs Iechyd Meddwl Iechyd Galwedigaethol/y Rheolwr Iechyd Galwedigaethol. Mae'r Nyrs Iechyd Meddwl Gofrestredig Iechyd Galwedigaethol yn gallu cefnogi iechyd meddwl cyflogaion trwy gyflenwi sesiynau ymwybyddiaeth o reoli straen, yn ogystal â hyfforddiant cydnerthedd cyflogaion.

Hefyd, mae BIAP yn cynnig SilverCloud, sef rhaglen Therapi Gwybyddol Ymddygiadol (CBT) ar-lein y mae staff yn gallu manteisio arni trwy ofal sylfaenol, iechyd meddwl neu'r adran Iechyd Galwedigaethol neu drwy atgyfeirio eu hunain. Mae'r rhaglen yn cynnig dewis eang o fodiwlau cefnogi ac mae'r darparwr yn gallu ychwanegu modiwlau sy'n benodol i angen gweithlu Powys.

Trwy ddarparwr allanol, rydyn ni wedi gallu cynyddu nifer y cwnselwyr sy'n gallu cynnig sesiynau wythnosol ym Mronllys, y Trallwng a'r Drenwydd; yn ogystal â chefnogi lleoliadau ychwanegol ledled y sir a darpariaeth dros y ffôn ar unwaith.

Fframwaith Datblygu Sefydliadol

Mae'r Fframwaith Strategol Datblygiad Sefydliadol wedi'i ddatblygu ac mae'r Bwrdd Gweithredol wedi'i gymeradwyo, gan ddarparu Model Gweithredu sefydliadol a blaenoriaeth allweddol ar lefel uchel. Rôl y fframwaith yw canolbwyntio ar wella effeithiolrwydd Bwrdd Iechyd Addysgu Powys a chefnogi dull alinio, cyflenwi a gwella ar draws pob maes a lefel.

Hyfforddiant Arweinyddiaeth a Rheolaeth

Mae datblygu arweinyddiaeth a rheolaeth yn flaenoriaeth allweddol yn y Fframwaith Strategol Datblygu Sefydliadol ac mae'n hanfodol ar gyfer gwelliant parhaus, fel a ddangosir yn arolwg staff 2018. Mae'r Model Arweinyddiaeth Dosturiol a ddatblygwyd gan yr Athro Michael West yng Nghronfa'r Brenin wrth graidd pob rhaglen.

Mae fframwaith datblygu arweinyddiaeth a rheolaeth wedi'i greu i sicrhau bod rheolwyr ar bob lefel yn gallu manteisio ar y datblygiad sy'n ofynnol iddyn nhw wneud eu rôl yn effeithiol. Mae hyn yn cynnwys:

- Cyflwyno rhaglen Rheolwyr mewnol ar gyfer pob rheolwr Band 7 ac is.
- Parhau i gyflenwi'r Diploma Lefel 5 mewn Arweinyddiaeth a Rheolaeth, eto trwy Brifysgol De Cymru fel rhan o'r Fframwaith Prentisiaeth. Mae hyn hefyd yn gweld y cydweithio'n parhau â Chyngor Sir Powys.
- Datblygu Rhaglen Datblygu Cyfarwyddwyr Cynorthwyol i gefnogi'r pontio o swyddi gweithredol i swyddi arweinyddiaeth strategol.
- Rhaglen Datblygu Gweithredwyr sydd wedi galw ar y Tîm Gweithredwyr i gymryd sesiynau y mae rhywun yn arsylwi arnyn nhw, gwneud hyfforddiant un-i-un a derbyn adborth yn ogystal â sesiynau i ffwrdd i archwilio'u datblygiad fel tîm.

Cael Adnoddau: Recriwtio, Cadw Staff a Staff Dros Dro

Mae recriwtio a chadw staff yn parhau i fod yn faes gwaith pwysig i'r bwrdd iechyd. Mae'r Grŵp Recriwtio a Chadw nawr wedi'i uno â Grŵp Gwelliant ac Effeithlonrwydd y Gweithlu, sy'n edrych ar ddulliau newydd ac arloesol o fynd ati i recriwtio. Rydyn ni'n datblygu perthnasoedd newydd pellach ag ysgolion gan obeithio meithrin ein gweithlu yn y dyfodol trwy lwybrau fel Ffair Gyrfaoedd Powys, cyfweliadau ffug a chyflwyniadau. Rydyn ni'n parhau i gynnal

perthnasoedd â'r Canolfannau Gwaith lleol a Gyfra Cymru i ehangu ein gwaith hybu cyfleoedd swyddi yng nghymunedau Powys. Mae'r gwaith i gefnogi cyn-filwyr y lluoedd arfog i mewn i gyflogaeth yn parhau, gyda'r bwrdd iechyd nawr wedi ymrwymo i Gyfamod y Lluoedd Arfog.

Dyma'r cyflawniadau hyd yma sydd wedi cefnogi gwaith y tîm adnoddau a'r uned staffio dros dro:

- canoli ceisiadau'r banc ac asiantaethau a gwaith recriwtio gweithwyr banc;
- parhau â pheilot o'r cynllun taliadau gwell am sifftiau 'Anodd i'w Llenwi';
- mae pob gweithiwr banc nawr yn derbyn slipiau cyflog electronig;
- cytuno ar broses garlam newydd ar gyfer nyrsys cofrestredig trwy'r broses rhestr fer recriwtio ac felly gwarantu cyfweliad iddyn nhw ar gyfer rolau banc a rolau parhaol;
- cytuno ar broses garlam newydd i swyddi Gweithwyr Cymorth Gofal Iechyd ar gyfer nyrs-fyfyrwyr blwyddyn 1af;
- llwyddo i benodi 4 nyrs newydd gymhwyso trwy'r broses symleiddio i fyfyrwyr.

Deddf Lefelau Staff Nyrsio

Mae ffrwd gwaith Grŵp Staffio Cymru Gyfan wedi canolbwyntio ar ofynion adrodd y Ddeddf, sef adran 25E (2a) lle mae'n rhaid i fyrddau iechyd adrodd ar ba raddau y mae lefelau staff nyrsio wedi'u cynnal. Bydd y Ddeddf yn cael ei hestyn i gynnwys Gwasanaethau Pediatrig ac mae egwyddorion interim nawr ar waith ac adroddir ar gydymffurfriad ddwywaith y flwyddyn.

Mae Egwyddorion Nyrsys Ardal Interim dal ar waith tra bo Offeryn Aciwtedd Lefelau Gofal Cymru wedi'i ddatblygu ar gyfer Nyrsys Ardal. Mae'r bwrdd iechyd yn cydymffurfio'n gyffredinol â phob un ond dwy o'r egwyddorion.

Cafwyd oedi â'r Adroddiad Blynnyddol Staff Nyrsio i'r Bwrdd oherwydd y pandemig Covid-19, ac mae yna amserlen newydd i adrodd ar hyn ym mis Medi 2020.

Cymru o Blaid Affrica

Rydyn ni wedi rhannu straeon â chi am Gyswllt Molo Aberhonddu mewn rhifynnau blaenorol. Ers hynny, maen nhw wedi mynd trwy gyfnod o adolygu ac maen nhw nawr wedi ailffurfio fel Cymuned Basn Mau.

Mae ganddyn nhw brosiect pêl foli ar eich eistedd ar waith ar hyn o bryd i godi proffil pobl anabl.

Gwobrau

Cyrhaeddodd Buddion Gwasanaeth Castio Cyfresol Lleol ar gyfer Plant a Phobl Ifanc ym Mhowys y rhestr fer ar gyfer gwobr GIG 2019

Cynhaliwyd y gynhadledd arweinyddiaeth gyntaf ar gyfer Ffisiotherapyddion Pediatrig o bob cwr o Cymru ym mis Awst 2019

Daeth Technegydd Ffisiotherapi Bediatrig a 14+ yn 2^{il} yng Nghymru i gwblhau Diploma Agored Cymru Lefel 3

Bu Ffisiotherapydd Pediatrig yn gwneud cyflwyniad yn Ffisiotherapi'r DU 2019 ac yn y Senedd yng Nghaerdydd ar Gastio Cyfresol

Ffliw dan arweiniad bydwagedd Powys yng Nghynhadledd Coleg Brenhinol y Bydwagedd 2019 – Cyflwyniad llafar

Cynhadledd Iechyd Cyhoeddus Cymru Gyfan a Chynhadledd Gwelliant Cymru – canlyniadau archwiliad Iechyd Meddwl Amenedigol Cymunedol – cyflwyniadau poster

Cynhadledd Diogelwch Cleifion Llinell Bywyd Babanod Llundain – Cyflwyniad poster ar Greu Diwylliant Diogelwch Mamolaeth – Ionawr 2020

Cynhadledd Ymchwil ac Addysg RCM 2020 – darganfyddiadau interim o'r ymchwil gyda dynion yn ystod y cyfnod pontio cyn dod yn rhieni

Edrych Ymlaen

Mae ein Fframwaith Ansawdd Clinigol yn www.powysthb.wales.nhs.uk/board-meeting-29-january-2020 yn manylu ar y ffordd y byddwn ni'n canolbwyntio ar ansawdd clinigol, gwella ansawdd clinigol a deilliannau clinigol wrth symud ymlaen, gan gyfeirio'n benodol at Fil Iechyd a Gofal Cymdeithasol (Ansawdd ac Ymgysylltu) (Cymru).

Mae'r Fframwaith yn rhychwantu 2020-2023 ac mae wedi'i strwythuro o amgylch pum nod sefydliadol ac wedi'i gysylltu â gweithgareddau gwella i bennu'r gofal o ansawdd da mewn gwasanaethau clinigol y bydd y bwrdd iechyd yn ei ddarparu yn ystod yr amser hwn. Cwblheir gwaith pellach yn ystod 2020-21 i sicrhau bod fframwaith sicrwydd comisiynu'r bwrdd iechyd a'r trefniadau monitro cysylltiedig yn cael eu hadolygu i sicrhau eu bod wedi'u halinio â'r Fframwaith.

NOD 1

Rhoi model Darzi ar waith ar gyfer ansawdd clinigol, a fydd yn cynnwys diogelwch, effeithiolrwydd a phrofiad cleifion.

NOD 2

Sicrhau diwylliant mor sefydliadol â phosibl, er mwyn galluogi gofal clinigol o ansawdd uchel

NOD 3

Datblygu arweinyddiaeth glinigol ragorol, er mwyn galluogi gofal clinigol o ansawdd uchel

NOD 4

Gweithredu rhaglen methodoleg gwella ddiffiniedig, er mwyn galluogi gofal clinigol o ansawdd uchel

NOD 5

Datblygu systemau gwybodaeth, er mwyn galluogi gofal clinigol o ansawdd uchel

Byddwn ni'n adrodd ar gynnydd dros y tair blynedd nesaf.

Diolch am ddarllen ein Datganiad Ansawdd Blynyddol

Ein cenhadaeth yw darparu gofal a gwasanaethau o ansawdd uchel ichi.

Rydyn ni'n croesawu'ch adborth ar y cyhoeddiad hwn. Os hoffech chi wnedu sylwadau ar y cyhoeddiad hwn, neu os hoffech chi ofyn am y wybodaeth hon mewn fformat arall, gallwch chi gysylltu â ni yn y ffyrdd a ganlyn;

Drwy'r post:
Bwrdd Iechyd Addysgu Powys
Tŷ Glasbury
Ysbyty Bronllys
Bronllys
LD3 0LS

E-bost: powys.geninfo@wales.nhs.uk

Ffôn: 01874 711661

Gwefan: www.biap.gig.cymru

Facebook: www.facebook.com/PTHBhealth

Twitter: @BIAPiechyd

YouTube: www.youtube.com/PowysTHB

This document is also available in English